

BEF-NYTT

Nyhetsblad för Bergsprängningsbranschen

Nr 2 2011
juni

BEFmedlem utvidgar Singapore

Läs mer på sidorna 28-37

Hög tid att byta skåp

Läs mer på sidorna 18-19

MaskinExpofinal på Barkarby

Läs mer på sidorna 24-25

A – revisionerna rullar på

Läs mer på sidorna 39-40

Ledaren

— Vinst är överlevnad

BEF – det är vi som försätter berg

www.bef.nu

Betongbarn på riktigt

Nya FlexiROC T20 R är ett kraftpaket i kompakt format, designad för såväl storstadsdjungel som underjordsäventyr. En fyrhjulsdriven bergborryg med full radiostyrning och stor räckvidd.

Om du behöver en flexibel och lätttransporterad borryg för små men utmanande anläggningsarbeten så är FlexiROC T20 R det rätta valet för dig!

Sustainable Productivity

Atlas Copco

Vinst är överlevnad

Inom företagsamheten talar man olika begrepp som:

Affärsman: Främst syftar termen affärsman på en person som, oftast yrkesmässigt, och under *knapp tid* gör *större* köp- och/ eller sälj-affärer eller *många* sådana affärer. Förutsättning för att kallas affärsman är att man huvudsakligen gör vinst enligt ordspråket: *"Den som aldrig går med vinst är inte mycket till affärsman."*

Yrkesman: Enkelt uttryckt är en yrkesman någon som vet vad han (eller hon) gör, mot avvikelse mot en amatör som ej behärskar yrket i alla dess aspekter. Ett ord med liknande betydelse är proffs. Yrkesman förknippas ofta med någon typ av hantverksyrke. En annan synpunkt är att yrkesmannen kanske åstadkommer sitt jobb, varken mer eller mindre.

Entreprenörskap: Kan definieras som *"förmågan att identifiera möjligheter och skapa resurser för att ta tillvara dessa möjligheter"*. Entreprenörskapet får någonting att ändra riktning. Nya infallsvinklar hittas och utvecklas. En entreprenör skapar nya affärsverksamheter och organiserar marknaden på ett nytt sätt. Entreprenörskap och lönsamhet är inte alltid synonymt då entreprenören oftast tar stora risker för att nå sina visioner.

Är då en bergsprängare yrkesman, affärsman eller entreprenör? Rent spontant skulle säkert de flesta svara yrkesman och det kan väl delvis stämma då flertalet av bergsprängningsföretagen är relativt små och den sk. yrkesrollen

dominerar. I många av företagen finns också entreprenörskap men som nämns ovan behöver det inte betyda lönsamhet med automatik.

Är det då så att bara stora företag har plats för affärsmän? Nej givetvis inte. Tvärtom, ska ett företag överleva så måste det på lång sikt finnas plats för någon form av affärsmannaskap.

Ett företag eller en hel bransch kan haverera ifall man inte har klart för sig att ett företag måste tjäna pengar både för att överleva och utvecklas och inte bara ha klart för sig det utan också förmågan och kompetensen att göra det.

För bergsprängningsföretagen är det nödvändigt att alla inser att kunden måste betala ett arbete som utförts enligt överenskomna villkor samt att kunden också måste betala övriga omkostnader.

Det är lätt att glömma kostnader då konkurrenten tycks ligga lägre och beställaren fortsätter prutningen. Men vem ska betala de nya förvaringsskåpen som nu krävs, hålinmätningar, godkända EX II bilar, nödvändiga utbildningar etc.

Branscher där det är "lätt" att starta upp ett företag har också generellt sämre lönsamhet. Tyvärr hör bergsprängningsbranschen hit. Med ett sprängkort och en begagnad rigg för lånade pengar och i övrigt "generösa" leverantörer är det bara att starta upp. Företags-ekonomiska kunskaper behövs inte. Samtidigt måste givetvis nya företag få födas men det gäller att åtminstone skaffa sig rådgivare i det man ej behärskar.

Men hallå där, vilken kund skulle välja en sådan entreprenör? Svaret är tyvärr relativt många,

bara priset är tillräckligt lågt. Men det kundbeteendet är kortsiktigt. Vill man hjälpa till att utveckla en bransch måste man stödja seriösa företag som följer avtal, lagar och förordningar. Ett säkert sätt är att använda Auktoriserade bergsprängare. Då kommer företagen ha råd att utvecklas, strukturera sin teknik och arbetsprocess och på ett naturligt sätt sänka kostnader vilket också kommer kunden till godo en sk. win – win situation. Givetvis ska också företagets ägare ha rätt till en skälig vinst för hård arbetsinsats och risktagande. Vad vore vårt land utan dess företagare?

Roland Netterlind
VD BEF
roland@bef.nu

Indexutfall 2010 -2011

Som framgår av nedan för oss bergsprängare relevanta index är den årliga kostnadsökningen på årsbasis kring 4% vilket är ökning mot föregående period. Löner har också ökat och då äre löneglidningen ej med.

Entreprenadindex E 84 maj 2010 – maj 2011

112	Bergarbeten (Markarbeten)	3,4 %
213	Bergtunnlar	3,4 %
312	Bergarbeten (Ledningsentreprenader)	3,7 %
411	Sprängningsarbeten (Bergrum och tunnlar)	3,7 %
7011	Dieselolja MK1 (Regleras ej separat)	8,2 %
3014	Arbetarlöner, Anl.avtalet	3,5 %
3015	, Väg- och banavtalet	3,2 %
3016	, Underjord	3,9 %

För mer information och hjälp ring föreningskontoret.
Äldre Index hittar ni på www.byggindex.scb.se

Konsumentprisindex

2010 - 2011 (helår)	3,0 %
2011 januari - april	1,7 %

Som framgår har index för årets första kvartal stigit mer än tillåtet ifall inflationsmålet skall innehållas.

Bergmaterialindex

RM/BF, Byggindex

Kostnadslag	2007 kvartal 3	2007 kvartal 4	2008 kvartal 1	2008 kvartal 2	2008 kvartal 3	2008 kvartal 4	2009 kvartal 1	2009 kvartal 2	2009 kvartal 3	2009 kvartal 4	2010 kvartal 1	2010 kvartal 2	2010 kvartal 3	2010 kvartal 4	2011 kvartal 1
Bergmaterialindex	100,0	101,5	103,8	106,3	108,4	102,6	95,5	94,2	93,3	93,6	93,9	95,7	96,2	96,7	98,9

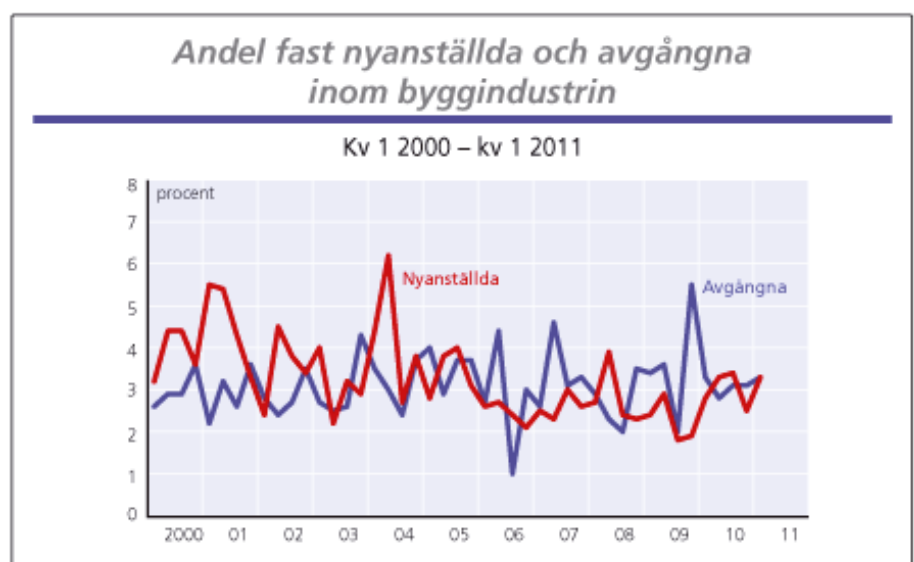
*) Beräknat på indextal med flera decimaler

Ny metod för beräkning av räntan

Fler anställda i byggindustrin

Antalet anställda inom byggindustrin ökade med 8,7 procent under första kvartalet jämfört med motsvarande kvartal föregående år, och antalet anställda uppgick till 235 100 anställda. Den privata sektorn som helhet visade en uppgång, 3,9 procent, jämfört med föregående år. Andelen tillfälligt anställda inom byggindustrin var 5,2 procent vilket var en ökning jämfört med första kvartalet 2010.

Under första kvartalet 2011 fanns det 3 200 lediga jobb inom bygg-

industrin. Detta innebär att antalet lediga jobb inom byggindustrin ökade med 87 procent jämfört med motsvarande kvartal 2010. I privat sektor som helhet ökade antalet lediga jobb med 51 procent på

årsbasis och totalt fanns det i privat sektor 50 200 lediga jobb. Arbetskraftsbristen inom byggindustrin, antalet vakanser, ökade med 58 procent under första kvartalet jämfört med samma kvartal 2010.

Under första kvartalet fanns det 1 600 vakanser. Antalet vakanser för hela privata sektorn ökade med 89 procent under kvartalet.

Källa: SCB

Byggherrekostnader gick upp med 9,7 % på årsbasis

Faktorprisindex för flerbostadshus var oförändrat mellan april och maj 2011. På årsbasis ökade faktorpriserna med 3,2 procent.

April–maj 2011 +0,0 %

Mellan april och maj 2011 var Faktorprisindex oförändrat.

Entreprenörens kostnader var oförändrade. Omkostnaderna gick upp med 0,1 procent. Störst förändring hade gruppen Transporter, drivmedel och elkraft som gick ned med 0,8 procent. Inom den gruppen sjönk dieseloljan och lastbilstransporterna med 3,6 respektive 0,5 procent. Lönekostnader och kostnader för maskiner var oförändrade mellan april och maj.

Byggmaterialkostnaderna var totalt sett oförändrade i maj. Övrigt byggmaterial, VVS-material, elmateriel och målning steg något. Snickerier och vita varor var oförändrade medan betongvaror, golvmaterial, trävaror samt järn och stål sjönk något under maj.

Byggherrekostnaderna gick upp med 0,4 procent. Det berodde främst på ökade räntekostnader samt ökade allmänna kostnader.

Maj 2010–maj 2011 +3,2 %

Faktorprisindex steg med 3,2 procent mellan maj 2010 och maj 2011.

Entreprenörens kostnader steg med 2,6 procent, vilket drog upp totalindex med 2,3 procentenheter.

Störst påverkan på entreprenörens kostnader hade byggmaterial som steg med 1,9 procent mellan maj 2010 och maj 2011. Inom den gruppen ökade övrigt byggmaterial med 3,7 procent, snickerierna steg med 3,6 procent och järn och stål ökade med 3,0 procent.

Kostnaden för Transporter, drivmedel och elkraft ökade med 3,6 procent. Inom den gruppen kan noteras att kostnaderna för dieselolja gick upp med 8,3 procent. Maskin-kostnaderna steg

med 2,6 procent.

Löner och omkostnader ökade båda med 3,6 procent.

Byggherrekostnaderna steg med 9,7 procent på årsbasis, vilket till stor del kan förklaras av räntekostnader som ökade med 63 procent. Kostnaderna för tjänstemannalöner, projektering samt allmänna kostnader steg också på årsbasis.

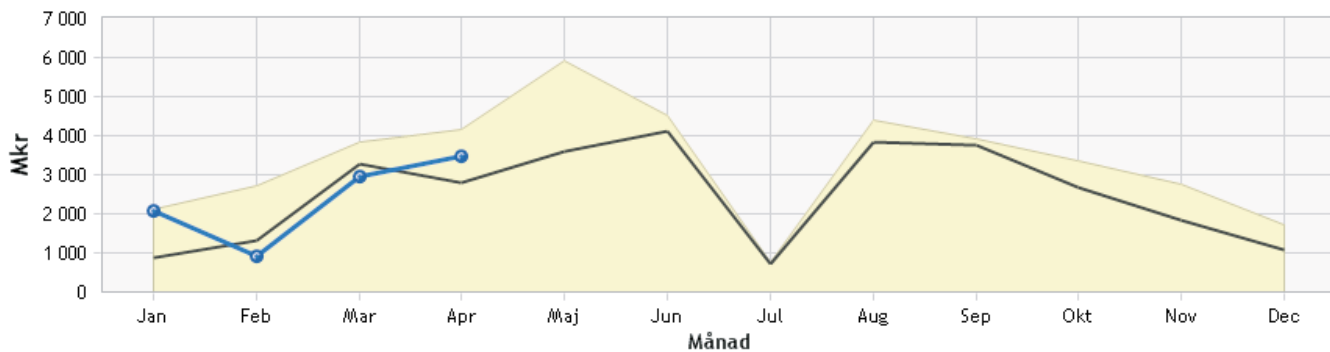
Källa: SCB

Förändring efter varuslag		
Faktorprisindex för flerbostadshus		
Varuslag	Prisförändring i procent	
	Maj -10	Maj -11
	Maj -09	Maj -10
Armeringsstål	+25,1	+4,9
Övrigt byggmaterial*	+3,0	+3,7
Snickerier	+2,5	+3,6
Betongvaror	+3,9	+3,2
Järn och stål	+10,3	+3,0
Material för målning	+2,0	+2,2
Vita varor	+4,4	+1,7
VVS-material	+5,0	+1,3
Trävaror	+13,9	+1,0
Golvmaterial	+0,5	+0,6
Elmateriel	+3,5	-0,7
S:a för byggmtrl	+4,6	+1,9

Byggstartbarometern

ANLÄGGNINGAR

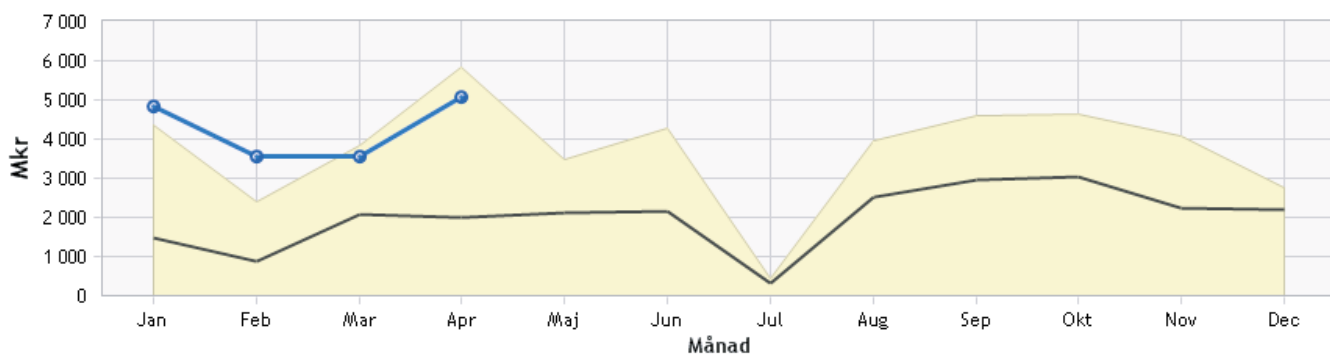
Byggstartsbarmeter - Kalenderår - Mkr

Uppdaterad: 2011-05-27 Sverige Bygger AB 2011
 2010 2009 2011

BOSTÄDER

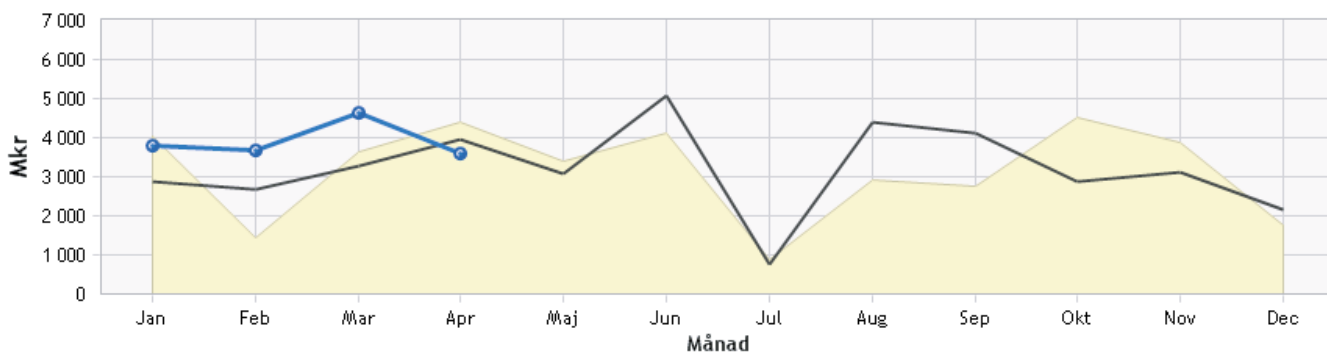
Byggstartsbarmeter - Kalenderår - Mkr

Uppdaterad: 2011-05-27 Sverige Bygger AB 2011
 2010 2009 2011

LOKALER, SKOLOR, SJUKHUS

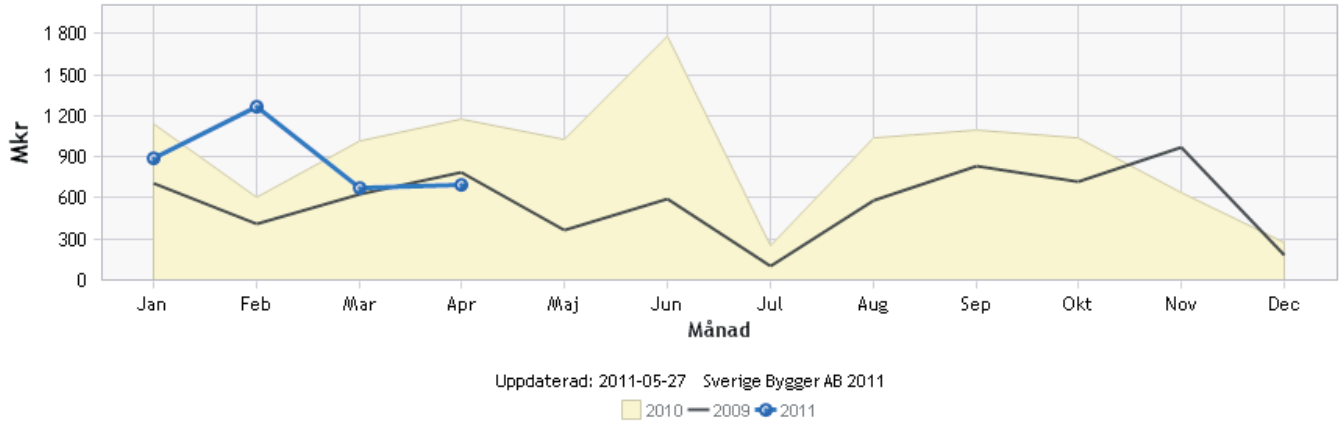
Byggstartsbarmeter - Kalenderår - Mkr

Uppdaterad: 2011-05-27 Sverige Bygger AB 2011
 2010 2009 2011

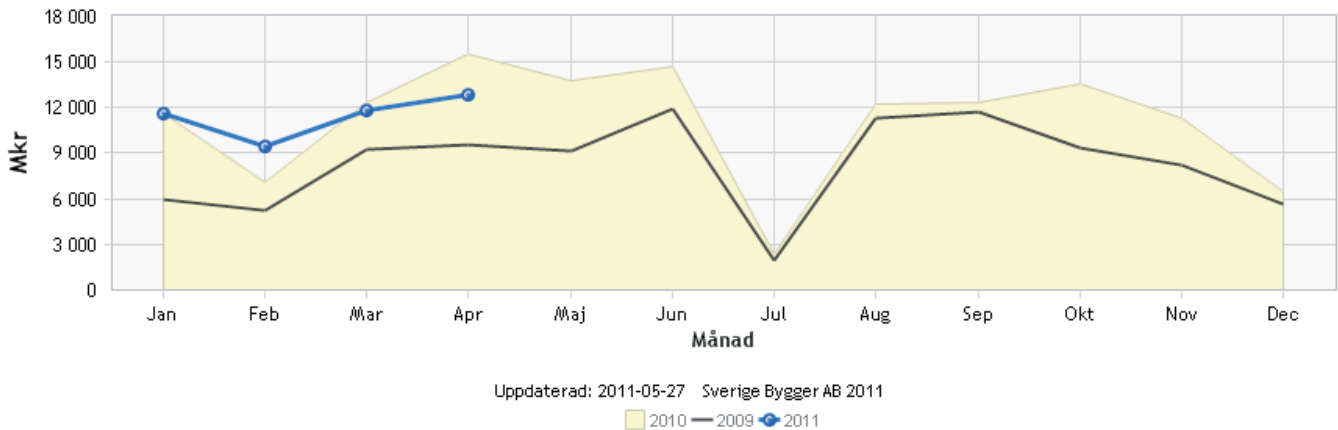
INDUSTRIER

Byggstartsbarometer - Kalenderår - Mkr

TOTALT

Byggstartsbarometer - Kalenderår - Mkr

Enligt Byggstartbarometern ligger byggstarterna 2011 både för anläggning och totalt något under motsvarande period 2010 men den var extremt hög. Bostäder lig-

ger kvar på samma höga nivå. Jämför man byggstarterna på årsbasis är gångna helårsperiod 14 % högre än föregående ett års period. Ovan siffror syns också i verk-

ligheten där byggbranschen är på gränsen till överhettad även ifall lokala variationer förekommer.

Källa: Sverige Bygger AB

Sverige Bygger

Ovanstående material från Sverige Bygger är bara en del av alla tjänster företaget erbjuder.

Merparten av prognoserna kan exempelvis även fås på lokalnivå vilket kan underlätta företagets

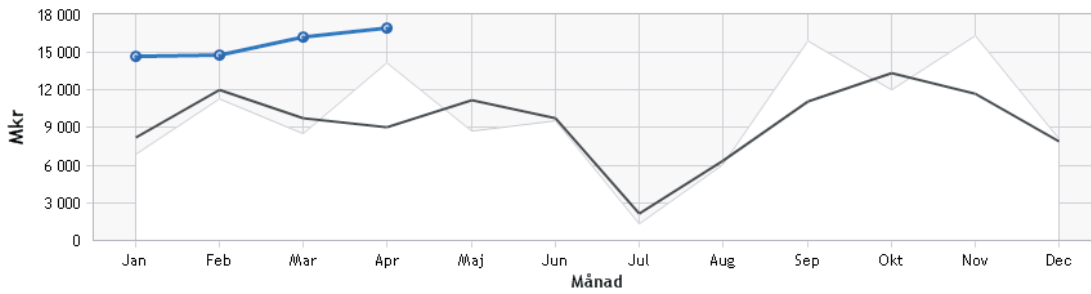
planering och strategi. Vi rekommenderar därför medlemsföretagen att överväga att prenumerera på denna information.

Läs mer på www.sverigebygger.nu

Projekteringsstart barometern

TOTALT

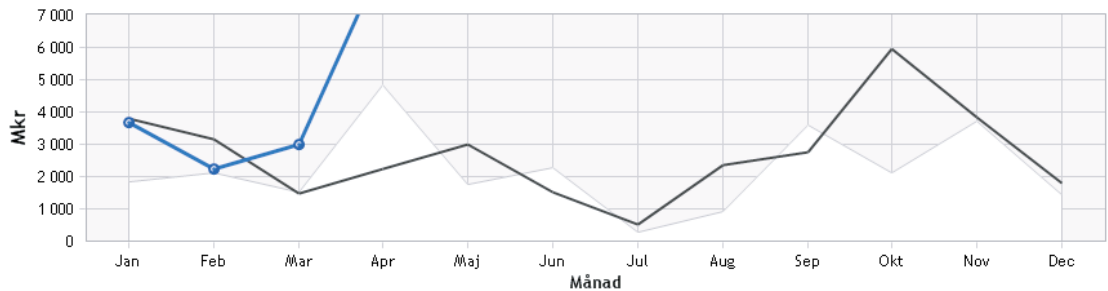
Projekteringsbarometer - Kalenderår - Mkr

Uppdaterad: 2011-05-27 Sverige Bygger AB 2011
 □ 2010 — 2009 ● 2011

ANLÄGGNINGAR

Projekteringsbarometer - Kalenderår - Mkr

Uppdaterad: 2011-05-27 Sverige Bygger AB 2011
 □ 2010 — 2009 ● 2011

BOSTÄDER

Projekteringsbarometer - Kalenderår - Mkr

Uppdaterad: 2011-05-27 Sverige Bygger AB 2011
 □ 2010 — 2009 ● 2011

Projekteringsstart barometern är ett viktigt styrinstrument då man kan prognosera mer långsiktigt då projektering starterna indikerar vad som händer framåt. Det

finn givetvis dock alltid en risk att en del projekterade objekt flyttas framåt beroende på ekonomi, politik, tillstånd, överklagande etc.

Jämför man projekteringsstar-

ter starter på årsbasis är gångna helårsperiod 23 % högre än föregående ett års period.

Källa: Sverige Bygger AB

Sprängämnesförråd

Kraven gäller direkt samtliga nya förråd, befintliga äldre förråd måste vara utbytta senast 2012-01-01. Vid förvaring av max 60 kg netto explosiv ämne får sprängämne och sprängkapslar förvaras i samma förråd.

Separata tändarrum kan ordnas i större sprängämnesförvaringar.

Förrådet har även Det Norske Veritas godkännande DNV ID NO 388.

Uppfyller de nya kraven på förråd för förvaring av explosiva varor - EN 1143-1 grade III.

Gruvlampor

KS-7610

Kabelfri hjämlampa med litiumbatteri och högeffekts LED. Kan ställas i tre olika ljuslägen, fullt ljus till sparläge. Drifttid på minst 14 timmar, 1500 - 2500 lux v/ 1 meter, 25-32 lumen.

KS-7600

Kabelfri hjämlampa med litiumbatteri och högeffekts LED. Kan ställas i två olika ljuslägen. Fullt ljus (minimum drifttid 14 timmar, 1500lux v/ 1 meter, illum 25lumen+)

Båda lamporna har ett tåligt lamphus i en specialblandning av Polykarbonat och ABS-plast. Vattentäta till 1 m djup, klarar temperaturer från -20°C till +60°C. Vikt: 130 g. 2 års garanti på material och drift. ATEX godkända Ex II 2G Ex ib IIC T4 eller Ex II 2G Ex ia IIC T3.

Björknäs Bergsprängning AB
Bråne 69, 686 98 Gråsmark
www.safeexplosives.com

Telefon 0565 411 60
Mobil 070 232 08 80
Epost kontakt@safeexplosives.com

SAFEEXPLOSIVES

bjerking

Arkitekter Ingenjörer

bjerking

Arkitekter Ingenjörer

bjerking

Arkitekter Ingenjörer

bjerking

Arkitekter Ingenjörer

bjerking

Arkitekter Ingenjörer

Stolt tradition
sedan 1943

Med precision och balans leder vi dig genom hela byggprocessen

www.bjerking.se

Stolt tradition
sedan 1943

Analys & Kontroll

Risikanalytisk
Vibrationer
Ljud
Besiktning
Skadehantering
Geo-/miljöteknik
Berg och sprängteknik

MÄT & GIS

Relationsinmätning
Byggsättning
Precisionsavvägning
Volymberäkningar
Förvaltning
Distribution GIS/CAD/WEB
Systemintegration

E 4 Sundsvall (Förbifart Sundsvall)

I BEF-Nytt:s serie ”Stora Projekt” är det nu dags för ”Förbifart Sundsvall”. Som framgår nedan har redan de två av de tyngsta entreprenaddelarna upphandlats.

Upphandlade entreprenaddelar:

Bron över Sundsvallsfjärden kommer att utföras av konsortiet Joint Venture Sundsvallbroen PBM” lett av E. Pihl & Son AS. Övriga företag är Max Bögl International S.E. och Josef Möbius Bau-Angesellschaft.

Myre – Skönsmon, ett av fyra entreprenadkontrakt för E4 Sundsvall, till Peab Sverige AB.

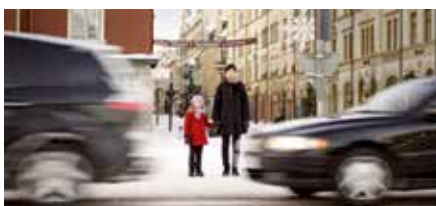
Vidare har:

E 4 Skönsmon har tilldelats Svevia

E4 Skönsberg har tilldelats NCC

Projektet är också, förutom alla nedan skäl, extra positivt för oss bergsprängare då det innehåller ca 1 miljon kbm berg. Arbetena som nu påbörjas successivt beräknas vara klara 2015. Totalkostnad inklusive projektering budgeterad till 4,1 miljarder.

Projektet skapar många möjligheter

E4 Sundsvall är ett för många angeläget projekt som syftar till att förbättra framkomligheten, trafiksäkerheten och miljön på ett 20 kilometer långt vägvagnsnitt från Myre till Skönsberg.

Vägvagnsnittet är olycksdrabbat och har den högsta trafikmängden på E4 norr om Uppsala. Bristerna på E4 söder om Sundsvall har varit kända länge, och redan på 1950-talet gjordes de första utredningarna. Men snart, vintern/våren 2011, kan byggstarten av E4 Sundsvall ske – en ny väg med tusen nya möjligheter.

E4 Sundsvall skapar en mängd olika möjligheter. Till exempel kan Sundsvalls innerstad växa ut mot vattnet när E4 inte längre går genom centrum. Nya arbetstillfällen och affärsmöjligheter uppstår, res- och transporttider förkortas och nya attraktiva områden blir tillgängliga för bostäder och företagsetableringar. E4 Sundsvall är ett för många angeläget projekt som syftar till att förbättra framkomligheten,

trafiksäkerheten och miljön på ett 20 kilometer långt vägvagnsnitt från Myre till Skönsberg.

Den nya vägen

20 kilometer ny E4, 5 trafikplatser och 33 broar. Den största av projektets 33 broar är ”Dubbelkrum”, en drygt 1400 meter lång bro över Sundsvallsfjärden som beräknas avlasta Sundsvalls centrum med drygt 10 000 fordon per dygn.

Förbättrad framkomlighet

- Helsingborg–Myre 920 km = 0 trafiksignaler
- Myre–Skönsberg 22 km = 12 trafiksignaler
- Låg snittfart och ofta köbildning
- All genomfartstrafik måste passera Sundsvalls centrum

Förbättrad trafiksäkerhet

- Ett av landets 100 farligaste vägvagnsnitt
- Korsas av 10 000 oskyddade trafikanter/dygn
- 58 plankorsningar
- Dagens väg är delvis byggd på 1950-talet

Förbättrad miljö

- Bättre flöde ger minskade emissioner.
- Reducering av trafik i centrum förbättrar luftkvaliteten
- Ny sträckning minskar barriärverkan inom och mellan stadsdelar
- Ny sträckning minskar buller påverkan
- Minskad risk för olyckor vid transporter av farligt gods

Bron över Sundsvallsfjärden

Bron över Sundsvallsfjärden – Dubbelkrum - beräknas öppna för trafik i oktober 2014.

Brons historia

Utformningen av Dubbelkrum avgjordes i en tävling hösten 1995. Då utlyste Vägverket Region Mitt, tillsammans med Sundsvalls kommun, en öppen internationell arkitekttävling för att få fram den bästa tänkbara lösningen för brobygget. Förslagen bedömdes utifrån bland annat arkitektonisk och konstruktiv utformning, trafiktekniska lösningar, kostnad och genomförbarhet.

Dansk-svenskt en vinnande kombo

Arkitekttävlingen lockade ett stort antal deltagare. Vid tävlingstidens utgång den 14 november hade 47 tävlingsförslag lämnats in. Samtliga förslag på brokonstruktioner ställdes ut i före detta Sveabiografen i Sundsvall för att underlätta juryns granskning. I juryn satt bland annat flera arkitekter, en skulptör, en professor, en landskapsarkitekt och representanter från Vägverket. Tävlingsförslagen visades även för allmänheten, och drygt 2000 personer passade på att se förslagen.

Det vinnande förslaget skapades av dansk-svenska KRAM-gruppen med arkitekten Henrik Rundquist. Juryn ansåg att ”Dubbelkrum” gav den bästa lösningen och att förslaget var väl anpassat både till staden och landskapet. Juryn skrev också i sin motivering att ”förslaget har maximalt lyckats utnyttja sin tekniska och konstruktiva potential och härigenom skapat en på samma gång vacker och funktionell brolösning”.

Bron byggs enligt arkitekturritningarna

- Vi från projektet har varit mycket nöjda med förslaget och kan skriva under på juryns motiveringar. Bron har skönhetsmässiga fördelar och förslaget har vunnit full acceptans i det regionala skönhetsrådet. Vi

kommer att kunna bygga bron som arkitekterna har ritat den vilket inte är så vanligt när det gäller arkitekttävlingar, säger Magnus Lundberg, projektchef för E4 Sundsvall.

Peab har tilldelats entreprenad

Myre - Skönsmon

Trafikverket har beslutat att tilldela uppdraget Myre – Skönsmon, ett av fyra entreprenadkontrakt för E4 Sundsvall, till Peab Sverige AB. Kontrakt för delen Myre – Skönsmon innefattar 17 kilometer ny E4, tre trafikplatser och 25 broar. Uppdraget är en totalentreprenad där även drift- och underhåll under 20 år ingår. Upphandlingen påbörjades i maj 2010, och anbudstiden gick ut den 14 februari 2011. Totalt lämnades fem anbud in, och den vinnande anbudssumman är 1096 miljoner kronor.

Källa: <http://www.trafikverket.se/Privat/Projekt/Vasternorrland/E4-Sundsvall/>

Fakta Bron

Längd inklusive anslutningar: 2 109 meter

Bredd: Cirka 21,5–35 meter

Fri höjd: Cirka 33 meter

Antal brostöd: 12

Brospannens längd: Från 88 till 170 meter

Arkitekt: Dansk-svenska KRAM-gruppen med Henrik Rundquist

Konstruktör: Tyréns

Entreprenör: Tilldelningsbeslutet gick till konsortiet Joint Venture Sundsvallbroen PBM” lett av E. Pihl & Son AS. Övriga företag är Max Bögl International S.E. och Josef Möbius Bau-Angesellschaft.

Med skärgården som arbetsplats

Vi andas in den friska havsluften på färjan över till Brännö. Letar oss till fots sakta fram bland smala vägar mot arbetsplatsen, då biltrafik är förbjuden på ön. Efter ett tag möts vi av *David Lyon*, Nitro Entreprenad AB, som kommer cyklandes med ett leende på läpparna. Med dessa omgivningar som arbetsplats förstår vi att han är glad, även om det är allt annat än lätt att göra jobb ute på små skärgårdsöar.

David tar oss med upp på ett berg, med utsikt över Brännö Brygga där han spränger och är ansvarig för grundläggningen av en villagrund. Eftersom Brännö är en bilfri ö, kompliceras arbetet och det krävs noggrann planering. Vägföreningen på ön har strikta regler gällande trafiken och grävmaskinen får max väga 7 ton vilket begränsar arbetet.

– Det är nästan ett skämt, men de trycker ju sönder allting med sitt axeltryck. Alla här har sina lastmoppar eller så får transportören på ön ta grejerna. Så det är ju en omställning, säger David.

Planeringen viktig

Planeringen inför jobbet är därför viktig, då transportfärjan måste bokas och transportören frakta grejerna till arbetsplatsen. Det gäller att inte glömma några arbetsredskap som man behöver under dagen. David har tidigare gjort jobb ute på Brännö och vet därför hur det fungerar och vad man ska tänka på.

– Det gäller att göra hemläxan och komma ihåg vad man ska ha med på morgonen. Man hör ju kommentarerna. Va fan är du på

Viggo Andreasson, Andreasson Väg och Bygg, är stolt över sonens framgångar

Brännö, hur går det? Men har man väl etablerat och inte har den här tidspressen och får betalt för vad man gör, så är det som ett vanligt jobb. Sen är det färjan som är mecket, det kommer man aldrig ifrån. Jag skulle aldrig kunna bo här ute på grund av färjan, jag tror man måste vara född här ute och ha det i ryggraden. Det är nog svårt att anpassa sig. Eller jag skulle ha det. Jobba här är ju en sak, men bo här en annan, reflekterar David.

David jobbade efter skolan som murare i tre år, men tröttnade. I samma veva behövde hans pappa *Viggo Andreasson* som driver företaget *Andreasson Väg och Bygg AB* mer folk.

– Det var ju lämpligt. Jag trivs

jättebra med yrket, det är kanon. Särskilt så här års, på sådana här jobb. Det funkar jättebra. Allt har ju sina negativa delar med. En del tidiga mornar ibland och sena kvällar med papper hit och dit, säger David som sedan ett antal år tillbaka drivit sitt egna företag Nitro Entreprenad. Beslutet att starta upp ett eget företag togs eftersom David ville komma in och få hela bilden och vara med i ekonomi och projektering och inte bara ta del av arbetet.

– För eller senare så blir det ju ett generationsskifte, då är det bra att vart med ett tag innan. Så man inte får det ansiktet bara. Det är mycket roligare att jobba

David, Nitro Entreprenad, och Roland, BEF, på toppen av berget med utsikt över Brännö brygga.

om du får helhetsbilden och är med och påverkar alla skeden. Vi tar många jobb ihop. Men jag egna kunder och börjar bygga upp mitt lilla kontaktnät och han har ju sina, säger David. Många gånger tar David på sig hela grundläggningen i projekt och hyr in gräventreprenör. Något han uppskattar även om det innebär mer ansvar med hela åtagandet. Pappa Viggo däremot håller sig helst bara till sprängning.

– Jag har inga ambitioner att ta större delar. Men han är duktigt David, det går bra för honom, säger Viggo som passar på att berömma sin son.

Att sonen blev bergsprängare är något han gläds mycket åt. Han har någon som förstår honom och alla problem som kan uppstå. – Det är svårt att förklara för någon som inte är bergsprängare hur det är att vara bergsprängare. Det är ingen som kan fatta det.

Den där spänningen när man trycker av salvan. Man vet ju inte exakt vad som händer förrän man har tryckt av. För det mesta brukar det ju gå bra, men det kan ju gå dåligt också. Man kan ladda för lite, man kan ladda för mycket. Det ska helst alltid vara lagom. Det blir det ju inte riktigt alltid. Han säger det ibland, David, när han tryckt av en smäll. Det skulle inte vart ett gram till i den smällen. Det var precis så mattorna höll emot, skrattar Viggo.

Viggo själv befinner sig på Näset i Göteborg där han spränger för en villgrund med havsutsikt. Efter det jobbet är avslutat ska han och David gemensamt bege sig för att skjuta för en ny huvudvattenledning. Ett jobb som kräver mycket försiktig sprängning då det ska sprängas 3,5 meter ner alldeles bredvid ett pumphus, vilket även kan göra den mest rutinerade sprängare lite nervös.

– Klantar vi oss där blir hela Göteborg utan vatten i minst två veckor. Så det får vi inte göra, säger Viggo bestämt.

Emelie Svensson

SNABBA
LEVERANSER

CME

CONSTRUCTION MINING EQUIPMENT

Fördämningmattor 3x4 m, 3x5 m • Slipskivor, -skålar • Sprängtråd • Skjutkabel
Diamantslipstift m. maskin • Dammsugarsäckar • Borrhålsplugg • Skarvborr • Borrkronor
Helstångsborr S11, S12 • Brunnsborr m. tillbehör • Skyddskläder • Slangar • Gruvlampor

031-54 10 96, 54 20 32

Fax 031-53 28 50 • Mobil 070-583 32 13 • www.cme.se • info@cme.se

Uppföljning av dödsolyckor med borrhiggar

Nu har det gått fyra månader sedan Persa omkom vid olyckan i Kolmården och man kan fråga vad som har hänt?

Givetvis har branschen skakats om mentalt och riskerna med borrhning har kommit i fokus. Efter diskussioner med BEF har både Atlas – Copco och Sandvik kommit med relativt förmånliga erbjudande att montera linnödstopp på äldre riggar. Tyvärr har responsen från bergsprängarna varit minst sagt dålig, i klartext ingen har anmält intresse. Men än är det inte försent.

BEF har jobbat hårt med att få ut budskapet både internt till medlemmarna och externt genom att bla. lyckats få in flera artiklar i fackpressen.

BEF kommer fortsätta sin dialog med både tillverkare, myndigheter och givetvis medlemmarna.

Återrapportering kommer att ske kontinuerligt.

Ove tog saken i egna händer

För snart tio år sedan höll livet på att ta slut för vår medlem

Ove Thorin som driver Thorins Sprängtjänst på västkusten. Ove fastnade i den roterande stängen vid byte av kronan men lyckades

på bekostnad av två fingrar komma loss. Det renderade i ett års sjukskrivning med tidvis svår smärta. Under denna tid bestämde Ove sig för att denna typ av olycka inte skulle kunna ske igen. Ove skissade upp ett förslag till ett ”död mans grepp” som skulle förhindra denna typ av olyckor. Med hjälp av dåvarande Atlas-medarbetaren Micke blev skiss till fungerande verklighet och konstruktionen fungerar klanderfritt än idag. Ove beskriver konstruktionen som ”enkel”. Den kräver bara omkoppling och förlängning av tre hydraulslangar och en strömbrytare.

Se också bild. För mer information ring Ove på 070-5728600.

Flera olycksrisker

En medlem hade rotationen avstängd då han skulle byta krona men radiolådan hängde över axlarna ned på magen och ”lyckades” när han böjde sig komma åt knappen till matningen och klämde tummen om än lindrigt.

Slutsats: Ställ ifrån radiolådan då man gör något arbete som inte är borrning i närheten av riggen.

Ännu en dödsolycka med bormaskin

Den 10 maj inträffade en dödsolycka med en bormaskin som utförde förstärkningsarbeten för Citybanan i Stockholm. Det var på Billfinger-Bergers etapp Anslutning Stockholm Södra som olyckan inträffade. Den omkomne mannen var polack och anställd av Billfinger-Bergers polska bolag som var underentreprenör. Han höll på med förstärkningsarbeten vid en fastighet på Fatburgsgatan. Det var när riggen skulle flyttas som den välte och mannen kom under.

Riggen var av fabrikat Comacchio MC 235.

Arbetsmiljöverket och Polisen utreder. Entreprenören och beställaren Trafikverket har också startat en egen utredning.

Comacchio MC 235

Antalet dödsolyckor i byggbranschen ökade 2010 jämfört med året innan

– Möjliga förklaringar är det dåliga vädret förra året, och att fler kom i sysselsättning jämfört med 2009, säger Kjell Blom, statistiker på Arbetsmiljöverket.

Totalt dog 14 personer inom byggbranschen 2010. Året innan dog nio personer, enligt statistik från Arbetsmiljöverket. Vad som orsakat ökningen är svårt att säga, anser Kjell Blom.

– Det är för tidigt att dra några slutsatser. Sedan kan man ju spekulera i eventuella orsaker. Till exempel kom vi in i en högkonjunktur 2010 med fler i sysselsättning jämfört med året innan. Det kan också innebära att tempot och stressen på arbetsplatserna ökade, säger han.

Kjell Blom nämner också det dåliga vädret förra året.

– Det kan kanske spela roll. Om vi inte tittar på dödsolyckor utan fallolyckor så ökade dessa

under mars och december, då det var dåligt väder, säger han.

Sett i ett längre perspektiv har antalet dödsolyckor i byggbranschen minskat under flera år.

– Därför måste vi nu fråga oss varför det, för första gången på länge, sker ett trendbrott

Men man kan också fråga sig vad som är ett trendbrott. Är det ökningen av dödsolyckor 2010 eller är det 2009 som sticker ut? Då var det faktiskt extremt få dödsolyckor jämfört med andra år, säger Kjell Blom.

I nuläget håller Arbetsmiljöverket på att analysera all dödsfallsstatistik från förra året.

– Jag vet inte när vi är klara. Men vi brukar komma med slutgiltig statistik kring frågor som detta runt juni, säger Kjell Blom.

(Källa: Arbetsmiljöverkets hemsida)

BEF-Nytts kommentar: Tyvärr kan vi också konstatera att 2011 börjat minst sagt dåligt med minst 5 dödsolyckor första 5 månaderna.

Åsa Persson – Arbetsmiljöverkets nya "Stig"

Stig Adolfsson är för många ett välbekant ansikte inom branschen då han under flera år arbetat på Arbetsmiljöverket, där han bland annat skrivit AFS:arna Sprängarbete och Berg- och Gruvarbete. Stig går nu i pension och lämnar över posten till Åsa Persson. Åsa tillträdde den 22 mars och börjar sakta och säkert bli varm i rollen som "nya Stig" som hon skämtsamt påpekar att hon ibland kallas.

Två månader har nu gått sen Åsa Persson tillträdde på Arbetsmiljöverket. Den första tiden har bestått av introduktion, där Åsa fått vara med uppe i gruvorna för att skapa sig en ordentlig inblick i branschen samt satt sig in i föreskriftarbetet.

– Det är ju för att jag ska lära mig vad det handlar om. Två månader är ingenting egentligen. Intervjua mig om ett år när jag vet vad det här handlar om, just nu är det ju allting bara trevligt och kul, skrattar Åsa.

En karriär med många inriktningar

Åsa har gjort en spännande karriär som under resans gång ändrat inriktning tills hon fastnade för bergbranschen. Det började med företagsekonomi varefter hon direkt sadlade om till undersköterska. Där arbetade hon på både intensiven och akuten.

– Jag tyckte det var så roligt med den arbetsmiljön, att få vara i det där och träffa folk i kris. Sen ville jag bli läkare, jag hoppade över det där sjuksköterskasteget, säger Åsa

Så i väntan på att komma in på läkarlinjen så läste Åsa en geovetenskaplig grundkurs. Hon tyckte

det var så roligt så hon fortsatte med fortsättningskursen. Efter att sedan pluggat arkisk geologi på Svalbard ett år kom hon hem och tog lite avslutningskurser och skrev examensarbete och vips hade hon en magisterexamen i geologi.

– Jag bara halkade in på ett bananskal, det var jätteroligt så då fortsatte jag, berättar Åsa.

Inom branschen har hon jobbat drygt tio år på Nitro Consult med inriktning berg och miljö.

– Det är en bra plattform, det tar in och lär upp. Som konsult får man göra väldigt mycket. Där kom jag också in lite på sprängbiten, då vi var bergsakkunniga och behövdes både före och efter sprängningen, säger Åsa.

Sökte ett större sammanhang

De senaste tre åren har Åsa jobbat på ett mindre företag men kände att hon ville ha ett större sammanhang och fler folk runtomkring sig att bolla frågor och tankar med. Annonser från Arbetsmiljöverket dök upp framför ögonen och tilltalade henne jättemycket.

– Det var inte det att jag ville till en myndighet eller syssla med lagar och regler utan det växte fram. Efter att jag vart på den första intervjun och fått det mer presenterat för mig vad det handlade om ville jag jättegärna ha jobbet. Eftersom jag är undersköterska i botten gillar jag det här med arbetsmiljö och att folk ska må bra på jobbet. Att det inte ska vara farligt att gå till jobbet. Jag vill lyfta säkerhetstänkandet kring berg, grus och sprängarbete. För det är väl en ganska farlig miljö, och det borde inte vara farligt att

Åsa Persson, Arbetsmiljöverket, på besök i BEFs monter på MaskinExpo

gå till jobbet. Men in många fall måste dessa moment utföras som faktiskt inte är ofarliga. Det känns som att värna om personen som arbetar är min uppgift, konstaterar Åsa.

Fortsatt samarbete och dialog

Samarbetet och dialogen med BEF tycker Åsa låter spännande och påpekar att det är jätteviktigt att det som appliceras i AFS:arna funkar i verkligheten. Hon hoppas hon kan leva upp till vad vi behöver när hon tar över efter legenden Stig. BEF tror att det kommer hon säkerligen att göra när hon blivit varm i kläderna och hälsar Åsa varmt välkommen.

Emelie Svensson

En ny tid

Under det senaste årtiondet har vår bransch genomgått en ständig och ständigt förändring. I en ständigt föränderlig omvärld är det viktigt att uppvisa en ensidig gentämot kundar, leverantörer, anställda och aktieägare.

För att spegla denna förändring presenterar EPC Group ett nytt och starkt varumärke. Samtliga bolag inom EPC Group ändrar sitt namn och sin logotyp för att fokusera på ett nytt syfte med ett gemensamt varumärke. I Sverige har därför Skanexplo AB ändrat namn till EPC Sverige AB.

Vi går nu en ny tid till mötes där vårt nya varumärke speglar ett nyfikenhet hur vi representerar EPC på den svenska marknaden. Det symboliserar vår gemensamma styrka som är synonym med vårt goda anseende när det gäller pålitlighet, kvalitet och uppträdande. Vidare är det ett löfte om engagemang för att upprätthålla hög kvalitet på våra tjänster och produkter och därmed utveckla våra relationer med kunder och övriga samarbetspartners.

Vår anställda och vår företagskultur har alltid varit avgörande för vår framgång. Detta är särskilt viktigt inom sprängämnesindustrin där professionalism, förtroende och säkerhet är avgörande faktorer för att bygga långsiktiga kundrelationer. Genom vårt nya globala varumärke visar vi ett bygga vidare på vårt goda anseende som en ledande aktör på marknaden och samtidigt erövrar som en del av en global enhet.

Just nu går EPC Sverige AB en spännande tid till mötes med intressanta projekt över hela landet. Vår verksamhet har aldrig varit mer varierande, med kunder som i allt större utsträckning önskar bygga långsiktiga relationer. Genom att uppvisa öppenhet, vara ärliga och alltid göra det där lite extra är vår strövan att ständigt överträffa våra kunders förväntningar.

EPC Sverige AB bör nu ses som en integrerad del av en global koncern, där vi kan dra fördel av en gemensam strategisk vision för framgång på en global marknad.

BENGT FOLKESSON
VD, EPC Sverige AB

EPC-SVERIGE

EPC Sverige AB - nytt namn för global samverkan

Skanexplo AB ändrar sitt namn till **EPC Sverige AB**

Skanexplos nya identitet och namn har utarbetats för att reflektera EPC Groupes strategi globalt. Alla bolag inom koncernen presenterar det gemensamma varumärket och samtliga aktiviteter genomförs av det nya synmärket.

Med vårt nya namn och vår nya identitet visar vi ett på äran kärhet till kärhet genom att ytterligare bygga på vårt goda rykte som en professionell och pålitlig aktör med hög servicehalt.

Tel: 016 13 90 77

www.epc-gruppen.se

EPC-SVERIGE EPC
GRUPPEN

Nya förvaringsskåp – nu är klockan fem i tolv

Nästan exakt om sex månader, 2012-01-01 träder de nya bestämmelserna för förvaring av sprängmedel i kraft – ”Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om förvaring av explosiva varor – MSBFS 2010:5”.

Samtidigt upphör givetvis den femåriga dispensen som bla. BEF lyckades kräva sig till för att alla företag skulle få rimlig tid att byta ut sina skåp.

En i och för sig ovetenskaplig undersökning som BEF gjort tyder på att väldigt många företag inte kommit till skott i denna fråga. Givetvis finns alternativ, som att till exempel förändra sin logistik och låta leverantörerna ta ett större ansvar för förvaringen eller att tillsammans med andra företag dela förråd. Men de förvaringsskåp som man själv ansvarar för måste definitivt uppfylla de nya föreskrifterna vid årsskiftet.

Då är frågan är det redan för sent?

Beträffande leveranser finns det fortfarande möjlighet att få ett skåp till årsskiftet enligt våra partners som säljer skåp, Björknäs Bergsprängning/SAFEEXPLOSIVES och CESIUM.

Men skåpen ska också godkännas av kommun som har rätt till 3 månaders handläggningstid och ifall man bedömer ”fallet” komplext ytterligare 3 månader!!!

Här är dock variationen extremt stor över landet . Allt från

kommuner i Stockholm som har ambitionen en vecka till kommuner som ännu inte fattat att de har detta ansvar.

Utifrån kommunens handläggningstid lär också möjligheten till egna lösningar på skåp/förvaringsutrymme minska, även ifall

detta är teoretiskt möjligt, eftersom det blir mer komplext och in-trängningstid ska bedömas vilket innebär att kommunen behöver hjälp av MSB. Detta drar då ut på ansökningstiden ytterligare. Föreskriven dörr lär dock vara svår att ersätta med alternativ lösning.

Men det är givetvis också bättre att ha ett nytt förvaringsskåp i tid även ifall det inte hunnit blivit godkänt av kommun än att ha något alls. Vad gäller kommuns godkännande är det givetvis förutom själva skåpet också platsens lämplighet.

Tony Carlsson på MSB är bekymrad över uppkommen situation men poängterar att med tanke på den långa dispenstiden finns ingen möjlighet till förlängning. MSB kommer dock göra allt för att hjälpa till handläggningsmässigt.

BEFs förhoppning är nu att alla inser allvaret i ovan och vid minsta tvekan kontakta:

Emelie Svensson BEF
Tony Carlsson MSB
Henning Greek SAFEEXPLOSIVES
Marcus.Ericsson CESIUM

emelie@bef.nu
tony.carlsson@msb.se
greek@punkt.se
marcus@cesium.se

SafeExplosives på MaskinExpo

Cesium visade även de upp sina förvaringsskåp på mässan

Lite förtydliganden gällande tillståndssökning hos kommunen

Diskussionerna kring de nya bestämmelserna gällande förvaring, förvärv och överföring har gått heta i branschen. Trots mycket diskussioner har det varit svårt att utreda vad som verkligen gäller. Tyvärr verkar det vara många som inte ens bryr sig. De nya bestämmelserna må ha sina brister, men nu gäller det att göra det bästa av situationen. Här är ett försök att försöka klargöra många av de frågor som kommit till BEFs kontor.

Förvaring

2012-01-01, då ska allt sprängämne och tändmedel förvaras enligt de nya reglerna (se artikel Nya förvaringsskåp – Nu är klockan fem i tolv). Det enklaste är att köpa färdiga förråd från exempelvis våra partners Björknäs Bergsprängning eller Cesium. Det går också att bygga nytt eller modifiera och förstärka befintliga förråd. I förvaringshandboken, som finns på MSBs och BEFs hemsida, finns exempel på hur tjocka väggarna ska vara. Det som man inte kommer ifrån är att byta ut dörren till en som uppfyller standaren EN 1143-1.

Tillstånd för förvaring söks sedan hos kommunen. Det finns en av MSB rekommenderad ansökningsblankett och BEF har i samråd med MSB gjort en egen variant, mer anpassad för

bergsprängare. Den finns på BEFs hemsida under medlemsidor. I samma blankett söks även tillstånd för förvärv och överföring.

Ansökan görs till den kommun där förrådet är beläget. Är det ett flyttbart förråd som ska flyttas runt i flera kommuner söker du tillstånd i den kommun där du är bosatt eller där du bedriver din huvudsakliga verksamhet. Är du på en arbetsplats mer än fem arbetsdagar med förrådet, ska du anmäla förrådet till den kommunen, om du inte redan har tillstånd från den kommunen. .

Överföring

En förenkling sen tidigare är att överföring av explosiv vara numera söks på samma blankett som ovanstående. Syftet med överföringstillståndet är att veta hur mycket explosiva varor som transporteras i Sverige under ett år. Gör en uppskattning på hur mycket sprängämne ni överför per år.

Dagbok

I dagboken ska fortlöpande uppgifter föras in om mängden explosiv vara som förvaras. Dagsaktuella uppgifter ska finnas tillgängliga på annan lämplig plats än förrådet. Detta för att man i efterhand ska veta hur mycket som försvunnit vid eventuell stöld eller explosion. Dagbok kan föras såväl för hand som i dator. BEF har förslag på mallar på sin hemsida.

Föreståndare

Den som har tillstånd ska utse en eller flera föreståndare till varje tillståndspliktig verksamhet. Föreståndaren ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande föreskrifter och villkor. Föreståndaren ska skriftligen förordnas sitt uppdrag och kvittera detta. I detta dokument ska framgå föreståndarens ansvarsområde och arbetsuppgifter men även dennes befogenheter och resurser. Det ska dessutom vara fastställt till vem föreståndaren rapporterar. BEF håller på att ta fram en förslagsmall hur ett föreståndaravtal kan se ut.

Kontaktpersoner hos kommuner

För att underlätta för er medlemmar, så har vi på hemsidan börjat lägga upp alla kommuner med aktuella kontaktpersoner, så att ni snabbt och lätt ska veta till vem ni ska vända er då ni befinner er i en ny kommun. För att kunna göra detta behöver vi er hjälp. När ni vet vem som är kontaktperson i en viss kommun, ring eller maila gärna dessa uppgifter så att vi kan utforma ett register.

Emelie Svensson
0709-24 64 42
emelie@bef.nu

Kontrollansvarig – ny titel och nytt ansvar

Från och med den 2 maj 2011 trädde den nya plan- och bygglagen (SFS 2010:900) i kraft. Den nya lagen innehåller en hel del nyheter, såsom möjligheten att begära s.k. planbesked. Dessa nyheter berördes i en tidigare artikel i BEF-nytt nummer 4, 2010. Vad som inte nämndes i denna artikel är att nya plan- och bygglagen (PBL) även innehåller en hel del nyheter kring byggprocessen. Det mest konkreta exemplet på detta är att titeln kvalitetsansvarig avskaffas och istället införs titeln kontrollansvarig.

Regler enligt gamla PBL

När den gamla PBL infördes 1987 var en av nyheterna att byggherren fick det fulla ansvaret för att dels att de tekniska egenskapskraven följs och dels för kontrollen av själva byggarbetet. Tidigare var det vanliga att en beställare, dennes projektörer och upphandlade entreprenörer delade på ansvaret på olika sätt. Detta ledde ofta till svårigheter för tillsynsmyndigheten att utröna vem som faktiskt var ansvarig. Som ett led i att förbättra beställarens egenkontroll införde man kravet på att varje större bygge skulle ha en kvalitetsansvarig. Syftet var att minska behovet av en detaljerad myndighetskontroll, d.v.s. att minska behovet av tillsyn från byggnadsnämndens sida. Den kvalitetsansvarig skulle alltså hjälpa byggherren med egenkon-

trollen vid ett bygge och på så sätt minska behovet av kontroller från byggnadsnämnden. Variationerna och formerna för exploatering, spekulation och byggande har dock med åren blivit så många att de gamla reglerna spelat ut sin roll. Den kvalitetsansvariges roll kom med tiden att missuppfattas som att han skulle ha ansvar för att kontrollera kvalitén på olika delar i ett bygge, som en sorts extra besiktningsman. Så var alltså inte tanken varför lagstiftaren i samband med den nya PBL skapade en helt ny titel.

Kontrollansvarig ersätter kvalitetsansvarig

Ändringen från kvalitetsansvarig till kontrollansvarig är avsedd att markera att funktionen förändras och att rollen förstärks. Den kontrollansvariga har enligt förarbetena till den nya PBL utökade uppgifter och huvudfokus på kontroll. Den kontrollansvarige ska biträda byggherren med upprättande av kontrollplan inför det tekniska samrådet och biträda byggherren vid inventering av bl.a. farligt avfall. Den kontrollansvarige bör se till att kontrollplanen och gällande bestämmelser och villkor för åtgärderna följs samt att nödvändiga kontroller utförs. Den kontrollansvarige ska vidare kunna ge byggnadsnämnden beslutsunderlag även i inledande och avslutande skeden. Han bör vidare närvara vid tekniska samråd, besiktnings-

ar och andra kontroller samt vid byggnadsnämndens arbetsplatsbesök. Den kontrollansvarige ska också dokumentera sina arbetsplatsbesök och notera iakttagelser som kan vara av värde vid utvärderingen inför slutbeskedet samt avge ett utlåtande till byggherren och byggnadsnämnden som underlag för slutbesked. Han ska komma in tidigt i projektet och följa det ända till ibruktagandet. Lämplig person bör därför föreslås redan i bygglovsansökan och beslutas i bygglovet.

Det poängteras i förarbetena att den kontrollansvarige ska ha en oberoende ställning. Detta innebär dock inte att det är möjligt för byggnadsnämnden att pröva om denne har ett anställningsförhållande eller annan beroendeställning till någon annan än byggherren. För att ytterligare stärka den nya rollen införs även ett krav på att kontrollansvarig ska vara certifierad. För tillfället är dock inte dessa certifieringar klara varför det i övergångsbestämmelserna anges att kravet på certifiering inte kan ställas förrän efter utgången av 2012. Till dess får den som före den 2 maj 2011 har utsetts till kvalitetsansvarig enligt ”gamla” PBL utses som kontrollansvarig före utgången av 2012, om det finns särskilda skäl. Enligt förarbetena (prop. 2010/11:63) bör byggherren i första hand undersöka om det finns personer som uppfyller kraven på kontrollansvariga enligt de

nya reglerna. Det förhållandet att det inte finns några sådana personer inom rimligt avstånd bör normalt vara ett särskilt skäl.

Sammanfattning

Reglerna om att ersätta kvalitetsansvariga med kontrollansvariga har till sitt syfte att tydliggöra vilken typ av åtgärder som personen ska syssla med på ett bygge. Införandet har även av lagstiftaren angivits som en av de största nyheterna. Att den nya titeln tydliggör att personen ska utföra kontroller och inget annat kan tyckas bra. Någon större skillnad mot hur dagens kvalitetsansvariga bedriver sitt arbete kommer det dock troligen

inte att bli, samma personer som idag är kvalitetsansvariga kommer troligen att vara kontrollansvariga även i fortsättningen. På byggena kommer det vidare inte vara några större praktiska skillnader i hur personerna arbetar, de kommer fortfarande att bedriva sina kontroller i den omfattning som bedöms erforderlig. Ansvaret ligger här till största delen hos beställaren, som genom sitt val av kontrollansvarig och de instruktioner som han lämnar på ett konkret sätt kan styra hur det faktiska arbetet bedrivs. Kravet på certifiering är visserligen nytt men dels riskerar själva certifieringen dra ut på tiden och dels är det tveksamt hur

omfattande kraven på personerna som ska vara kontrollansvariga kommer att bli. Det troliga är att det enda som faktiskt kommer att ändras ute på byggena är att man kommer att tvingas lära sig den nya termen kontrollansvarig.

FOYEN
ADVOKATFIRMA

Viktor Falkenström,
biträdande jurist

Från berg till småsten

Under drygt 20 år har vi samlat kunskap och erfarenhet för att bli en **ledande leverantör av helhetslösningar**. Vårt erbjudande innebär korta leveranstider, hög leveranssäkerhet och marknadens bästa utrustning och sprängmedel.

Om du bestämmer resultatet, så tar vi hand om resten.

NORAB

Besöksadress: Olofsbergsgruvan, Gyttorp. Postadress: P.O. Box 63, SE-713 22 Nora.

Tel: 0587-145 45. Fax: 0587-143 70.

E-post: office@norab.com. www.norab.com

MEMBER OF SSE GROUP

Föreningsstämma med röda fanor

Föreningsstämman 2011 avhölls den 25 mars på helt nybyggda Stockholm Waterfront Congress Centre. BEFs röda sprängflaggor brukar vanligen dominera där vi har våra övningar men denna gång var vi helt brädade. Socialdemokraterna hade nämligen valt samma plats för sin extra partikongress där Mona Sahlins efterträdare skulle väljas. Som parantes kan nämnas att man försökte köpa ut oss för att få vara ensamma, men BEF kan inte köpas för pengar (om det inte är väldigt stora summor).

Ny styrelse

Stämman inleddes med den formella delen med ekonomi, ansvarsfrihet för styrelse och valberedningens förslag. Som nyval till ordinarie styrelseledamot föreslogs *Andreas Christofferson*, Norrbottens Bergteknik AB, (ersätter *Wolgan Carlsson*) och som suppleanter *Martin Malmsten*, NCC Roads, (ersätter *Christian Lindberg*) och *Lars Kvarnvik*, Värnamo Sprängtjänst, (ersätter *Björn Källgren*).

Valberedningen förslag togs med acklamation. Dominerande diskussions punkter blev sedan Auktorisationsarbetet och föreningens framtida finansiering. Styrelsen tar framkomna synpunkter med sig för vidare behandling.

Stämman fick glädjande nog rekordstort deltagande, 60 personer på stämmodellen och över 90 på festmiddagen.

Kvällens festligheter

Utsikten från kvällens festsal kunde ingen klaga på. Stadshuset och Riddarfjärden bokstavligen för våra fötter. Det visade sig också att det inte fanns något annat att klaga på under kvällen, möjligen att ordspråket tiden går fort när man har roligt stämde allt för väl. På den ”formella” delen var givet-

vis avtackandet av *Wolgan Carlsson* den största punkten. Wolgan,

som var en av initiativtagarna till BEF, har varit med styrelsen sedan start varav fem år som ordförande. Wolgan blir nu den som får i uppdrag att starta upp SAB inom BEF, se artikel på annan plats. Även *Björn Källgren* och *Christian Lindberg* (tyvärr ej på plats) avtackades.

Det kändes som alla närvarande denna dag lyckades göra stämman väl värdig tioårsjubilarer BEF. Många hade också valt

alternativet att stanna en eller två dagar i Stockholm.

PS: Hur får man på 60 BEF:are att ta på sig A-varselvästar när de ska äta lunch tillsammans med bland annat Socialdemokrater? Det går inte hävdade A-ansvarige Emelie, men föreningens VD hade inga problem med att få alla att klä ut sig till kanariefåglar – vilken reklam!

Senior Advisory Board

Översätter vi rubriken till svenska blir det senior rådgivande styrelse något som blivit ”inne” i näringslivet. Idén är enkel och logisk. Då man lämnar en befattning som ex. företagsledare eller styrelseledamot pga. ålder är det oftast då kompetensen och erfarenheten står på topp, dessutom när man får tid att tänka lite extra.

Därför blir det allt vanligare i näringslivet att man just bildar denna typ av rådgivande styrelse som råd och bollplank till den formella styrelsen. BEF hänger givetvis på alla bra idéer och har nu formellt

Wolgan avtackas av BEFs ordförande Jan Johansson och VD Roland Netterlind

bildat en SAB. Det blir *Wolgan* drar igång och flera ”tunga” namn *Carlsson* och *Klas Vogler* som är på väg in. Vi återkommer.

Oväntad kupp på partikongressen

Som nämnts ovan pågick socialdemokraternas extra partikongress parallellt med vår stämma.

De flesta var helt säkra på att valberedningens förslag till ny ordförande *Håkan Juholt* var förankrat i partiet. Förvåningen blev därför stor då det blev den hittills helt okända *Kjell Duberg* från partidistriktet i Nora äntrade talarstolen och höll segertalet. Dubergs huvudbudskap var en stor satsning på journalister och fotografer i samhället.

Förvåningen fortsatte givetvis

Duberg höll segertal i talarstolen

då den stridbare och språksamme men relativt okända *Åke Gustavsson* från Sikeå kuppade sig till

Gustavsson är nöjd med sin nya position

ordförandeposten i kommunal. Gustavsson lovade direkt fria mobila toaletsitsar till alla som är medlemmar i kommunal.

MaskinExpo i nytt koncept

MaskinExpo har hållits på Barkarby flygfält under fem år och BEF har funnits på plats under samtliga tillfällen. Under de tre senaste åren har BEF kämpat för att bli en samlingspunkt för bergfolk. Där har vi nu en känsla att vi inte nått fram helt, även om årets satsning tillsammans men branschbrodern GEOTEC inte på något sätt kan betecknas som misslyckat.

Beträffande deltagande i kommande MaskinExpo, som nu fortsättningsvis blir i Sigtuna då byggnationen av Barkarbyfältet expanderar, får bli en fråga under hösten för styrelsen.

Lockfåglar vid vårt tält denna gång var Hundprofilers dolhundar

Arbetsmiljöverket på besök i BEFs monter

Vanja och Uggle vars uppvisningar fascinerade åskådarna. Att hitta nedgrävd dynamit var inte minsta problem.

En annan lockfågel var grillade viltkorvar och den fungerade också bra både för att få branschfolk och övrigt folk till tältet.

Global Drilling startar tradition

Bildtext: Ett uppskattat inslag blev Hundprofilers uppvisning av sina dolhundar som demonstrerade lydnad och sök efter sprängämne.

En gång ingen gång – två gånger tradition. Vår partner Global Drilling följer upp förgående års strå-

lande utspel till mässan nämligen att som extra stöd till BEF skänka 2 % på den summa som BEF:are

handlade för under mässan. OBS! Till och med en höjning från förra årets 1 %.

Stort tack till Christer Wretman säger BEF. (Och tips till övriga Partners nästa mässa).

Christer Wretman, Global Drilling.

Årets Bergsprängarstudenter – uppskattad tradition

Roland Netterlind, BEF, Mathias Kangas, Spångbergsgymnasiet, Emelie Svensson, BEF, Richard Olsson, Kista Gymnasium, Stefan Persson, Sandvik och Jan Johansson, BEF.

På två skolor i landet finns renodlad bergsprängarutbildning på gymnasienivå. Dels på *Spångbergsgymnasiet* i Filipstad som har lång tradition, dels på *Kista Gymnasium* i Stockholm där den fjärde kullen går ut i år.

Inom BEFs målsättning att jobba med utbildnings- och återväxtnfrågor för branschen beslöts 2007 att årligen utdela ett stipendium till en student från varje skola. Valet sker tillsammans med respektive skola och den arbetsgivare som ansvarat för den obligatoriska praktiken.

Årets stipendiater var *Mathias Kangas*, Spångberg Gymnasiet, och *Richard Olsson*, Kista Gymnasium.

Stipendierna delades ut av

BEFs vd Roland Netterlind och ordförande Jan Johansson i samband med MaskinExpo vid BEFs monter. Många elever från Kista och Filipstad samt övriga närvarande besökare gav en extra festlig inramning. Varje stipendiat erhöll 10 000 kronor samt en studieresa. Stipendiet är Ett samarbetsprojekt med Sandvik Mining and Construction Sverige AB där representanten Stefan Persson deltog vid prisutdelningen.

Segrare i BEFs Sprängtips

BEFs sprängtips var ett uppskattat inslag i vår monter och totalt fick vi in cirka 100 blanketter där ca 50 % hade rätt svar. Den kluoriga frågan visade sig vara vem

som ger tillstånd för förvaring av sprängämne.

Ett överraskande fel var dock att två bergsprängare och två kommunanställda svarade polisen på frågan "Vem ger tillstånd för förvaring av sprängämne".

Det är inte lätt att hänga med i svängarna.

Vinnare i dragningen blev *Claes Levinsson* Hildings Bergsprängning AB

Stort Grattis. En check för resan ut i Europa för två kommer.

Fullsatt på beställarkurs i Göteborg

Tidigare i våras var två kurser i Bergsprängning för beställare tvungna att ställas in. Men nya krafttag togs och denna gång blev det fullsatt och mer därtill. 35 stycken beställare från olika företag träffades i Göteborg för att få en bättre inblick i bergsprängning.

Att det trots allt finns ett intresse att lära sig mer om bergsprängning var skönt att se. Efter att BEF varit tvungna att ställa in de två tidigare planerade kurserna så var vi fundersamma. Antingen hade vi inte lyckats med marknadsföringen eller så var det fel tidpunkt, för när vi samlade till en ny kurs i Göteborg den 11 maj var responsen enorm och det blev snabbt fullbokat.

Deltagarna fick under en intensiv dag en översiktlig genomgång av sprängteknik, geologi,

arbetsmiljölagen, AMA ur en bergsprängares perspektiv och diskussion kring andra stötestenar och problematik som berör bergsprängning. Enkäterna visade på positiv respons och att kursen gav en allmänbildande och bättre inblick i branschen.

Ambitionen är nu att till hösten arrangera fler kurser. Så är ni intresserade, tveka inte att höra av er redan nu med en intresseanmälan. Det ger oss bättre underlag för ett fortsatt arbete. Maila till emelie@bef.nu

Emelie Svensson

Godkänd förvaring av explosiva varor.

Våra skåp, dörrar och valv är godkända enligt EN 1143-1 i klass Grade III (3). Certifierade av SBSC.

Grade III-1500SP

Grade III-1700SP
Rymmer en europapall

Modulvalv Grade III

Huvudkontor
Robur Safe AB
Lundbyvägen 8
311 67 SLÖINGE
Tel: 0346 – 260 260
Fax: 0346 – 260 222
info@robursafe.com

Försäljningskontor
Haninge Företagshotell
Handterminalen 4
136 40 HANDEN
Tel: 08 – 745 72 11
Fax: 08 – 776 36 66
www.robursafe.com

**Beställ nu för säker leverans
innan årsskiftet**

The Power of Partnership

www.oricaminingservices.com

Ett framgångsrikt samarbete bygger på ömsesidigt förtroende, kommunikation och gemensamma mål. Detta förutsätter att vi kan förstå, förutse och tillgodose kundernas varierande behov och utmaningar. Samarbete är mer än bara att leverera produkter och service. För oss betyder det att tillsammans med kunderna hitta de optimala lösningarna för deras sprängningsbehov.

Vi har åtagit oss att utveckla lösningar som hjälper våra kunder att nå sina mål och stärka sin position på marknaden. Dessutom ska vi leverera den service som kunderna har behov av i den dagliga driften.

Vi mäter våra egna prestationer genom våra kunders framgångar. Det är detta vi menar med "Power of Partnership".

Telefon: 0587 850 00, Fax: 0587 255 35
nordics@orica.com
www.oricaminingservices.com

ORICA
MINING
SERVICES

BEF besöker tigerekonomier

Vid BEF:s studieresa till Asien var republiken Singapore första anhalt. Huvudön och 64 mindre öar täcker endast en yta stor som halva Öland, ändå bor här över fem miljoner invånare. Tre av fyra är kineser och de dominerar näringsliv och politik. Efter Japan är Singapores ekonomi den starkaste i Sydostasien.

Nästan hälften av Singapores yta är bebyggd. För att kompensera för skogsavverkningen har man

byggt och bygger en mängd fantastiska reservat, trädgårdar och parker. Dessutom pågår intensivt arbete med att förvandla hav till land, ”land reclamation”.

När Sir Stamford-Raffles landsteg här 1819 fanns bara en okänd fiskeby med 300 invånare. Han insåg platsens strategiska läge och grundade helt utan våld en handelsstation som snart övertogs av brittiska Ostindiska kompaniet. Ön bestod då till största delen av djungel fylld med moskiter,

giftormar och inte minst lejon. Singapura betyder lejonstaden på Sanskrit. Invånarantalet ökade snabbt med stark invandring från Kina och Indien. Singapore var ockuperat av Japan 1942–45. Efter kriget blev det en brittisk kronkoloni med självstyre satt till 1959. Helt självständigt blev Singapore först 1965.

Staty av Sir Stamford-Raffles på den norra sidan av Singapore River där han landsteg 1819.

Singapore ligger bara 12 mil från ekvatorn. En vanlig dag börjar ofta med en disig morgon. När solen kommer fram mitt på dagen stiger temperaturen året runt till 26 - 36 grader. På eftermiddagen kommer ofta ett störtregn som efter någon timma upphör och följs av en behaglig afton.

Volgan och Mayvor får sträcka på halsen för att se alla höga byggnader.

Riverside Point med "BEF-hotellet" Swissôtel Merchant Court. På kvällen blir Singapore en fantastisk ljusstad.

Världens åttonde underverk

Komplexet Marina Bay Sands, kallat världens åttonde underverk, invigdes juni 2010. Totalkostnad 40 miljarder svenska kronor. Framför de tre hotellskraporna med sammanlagt 2 561 rum och sviter ligger ett antal tillhörande byggnader. Från vänster: i "blom-

man" Art Science Museum med en amfiteater på taket, vidare en konserthall med två teatrar, LVS Casino med 1 000 bord och 1 600 spelautomater och ett magnifikt shoppingcenter med egen vattenkanal där man kan åka båt mellan affärerna. Längst till

höger skimtar Expo&Convention Centre med en utställningsyta på 120 000 kvadratmeter. Dessutom finns sju restauranger i världsklass, trädgårdar och en konstfryst skridskobana. Flytande paviljonger är under byggnad.

Ovanpå de tre 57 våningar höga hotellbyggnaderna har man konstruerat världens största konsolbyggda plattform. En 340 m. lång Sky Park dimensionerad för 3 900 personer. Överhänget vid norra tornet är 57 meter. Här på 200 meters höjd hittar man världens största upphöjda swimmingpool. Den löper 150 meter utmed den västra sidan in mot staden. Ett antal jacuzzi har placerats på östra kanten mot havet.

I Marina Bay Sands Sky Park kan hotellgästerna njuta av en simtur på 200 meters höjd. En 150 meter lång pool utmed västra kanten har en hisnande utsikt mot staden. På östra sidan ligger ett antal jacuzzi med havsutsikt där man kan se de kända golfbanorna på båda sidor om Marina Channels utflöde.

Downtown Singapore, sett från Sky Park. Singapore har 18 skyskrapar som är betydligt högre än Turning Torso i Malmö.

Mot nordost från Sky Park ser man Kallang Basin som är en del av vattenreservoaren. Singapore Flyer är världens största pariserhjul, 150 m. i diameter. En rotation tar 37 minuter. Till höger om hjulet Formula One Pit Stop Building.

Världens enda flytande fotbollsstadion, 120 x 83 meter. Den är genomgående av stål och klarar vikten av 9000 personer. Läktaren har 30 000 sittplatser. Arenan är avsedd för alla typer av kulturella evenemang.

Sandvik Distribution Hub strategiskt placerad

Sandviks nya logistiska centrum är byggt med hjälp av den senaste teknologin, miljö- och energimässigt.

2006 invigde Sandvik South East Asia Pte. Ltd sitt nya logistiska centrum intill Singapores flygplats, en investering på 115 milj. kronor. Området heter the Airport Logistics Park of Singapore (ALPS). Läget innebär "next day delivery" till kunder i Asia Pacific. Flygplatsen Changi är en av Asiens största med kapacitet att hantera 70 miljoner passagerare per år.

Beilei Hu, Business Dev & Intelligence Manager, SMC Construction, berättade om Sandviks distribution och visade kalkyler för framtiden där Kina, Indien och Asien kommer att spela en dominerande roll.

Lee Kheng Ng, Director Logistics APAC, SMC-Logistics, visade runt i komplexet där all Sandviks verksamhet i Singapore är samlad. Här hanteras distributionen för Sandviks Tooling och för SMC och här finns även Sandviks regionala huvudkontor för Sydostasien.

Lee Kheng Ng, Director Logistics APAC SMC-Logistics, Stefan och Roland, Beilei Hu, Business Dev & Intelligence Manager, SMC Construction.

Sentosa

Vy mot Resorts World Sentosa med Universal Studios Singapore och Marine Life Park som har världens största oceanarium.

Utsikten från linbanan över Sentosa Island visar hur ofattbart mycket som byggs.

Prima Tower

Singapore är sedan 2005 världens ledande hamn för containertrafik. Förra året omsattes över 28 miljoner enheter, en ökning med nästan 10 procent. Dock har Shanghai nu tagit över ledningen med 29 miljoner enheter. Från restaurangen på Prima Tower överblickade BEFarna containertrafiken.

En oavbruten ström av containerlastbilar lastas från båtarna.

Van Oord ökar Singapores landyta

Invånarantalet på Singapore begränsade landyta ökar oavbrutet. Enda sättet att expandera markytan är att fylla ut havet, ”land reclamation”, med egen jord, sand från sjöbottnar och material från närliggande länder. Som ett resultat har man ökat från 581 km² 1960 till 710 km² förra året. Man räknar med att fylla ut ytterligare 100 km² fram till 2033. Land som utvinns är färdigt att ta i bruk efter ett till tre år.

Vid projektet Reclamation of Jurang Island phase 4 och Tuas view extension har 230 miljoner kubikmeter sand tillförts. Sex miljoner kubikmeter har muddrats och fyllts, 22 miljoner kubikmeter har kompakterats och 11 kilometer strandkant har lagts. Sju öar skall länkas ihop med Jurang Island för att skapa en olje- och kemikaliecentral med två kajer för VLCC oljefartyg. Med projektet ökas Singapores yta med 1510 hektar.

Maskiner & Reservdelar!

Vi säljer och hyr ut tryckluftsdrivna och hydrauliska bergbormaskiner.

I vårt sortiment har vi också gruvlampor, tändapparater, reservdelar, borr med mera till dig som jobbar inom gruv-, bygg- och stenindustrin.

Vi utför även reparationer på Era maskiner.

Saxdalsvägen 2, Blötberget, 771 65 Ludvika
Tel kontor 0240-374 95, Tel lager 0240-370 01
Fax 0240-376 58
Mobil 070-744 56 66, 070-637 36 29
E post info@gruvteknik.com
www.gruvteknik.com

HELSO OY

ROCK TOOLS

Förmånliga kvalitets BORRVERKTYG

Västanbyнкуja 3, 10600 TAMMISAARI, FINLAND
TEL. +358 19 246 1101, FAX +358 19 241 3031
E-mail: info@helso.fi - www.helso.fi

Kajkanterna säkras med spontrör eller casing beroende på markförhållandena. Kajkanterna består av betongkasuner som fylls med sand.

Lager av sten importerad för vågbrytarändamål.

Kompaktering med vibrator, sanden sjunker ihop och hjullastaren fyller upp.

Tillfällig dränering som håller grundvattnet borta när den permanenta dräneringen läggs tvärs över området, sammanlagt 2,2 km.

Prefabricated vertical drain, PVD, avvattnar i detta projekt 70 miljoner löpmetrar.

Montering av dränen som sitter på rullen. När man nått fullt djup skärs den av för hand med kniv.

Förflyttning till ny dränplats, cirka 1 x 1 m rutor mellan dränerarna.

Kuala Lumpur flyttar ut

Tillväxttakten i Kuala Lumpur är hög och man riskerar snart en olidlig trafiksituation. Därför har regeringen beslutat att all framtida utveckling ska förläggas till det närliggande området Subang Jaya med de nya städerna Putrajaya och Cyberjaya. All nybyggnation i KL ska vara avslutad inom två år.

Tvåmiljonstaden Kuala Lumpur fotograferad från KL Tower. I mitten Petronas Twin Towers.

Sky-train ger smidiga förbindelser i den trafikintensiva staden.

KL Tower är landets näst högsta byggnad, 421 m.

Den exekutiva grenen av den malaysiska regeringen har flyttat från Kuala Lumpur till den nya administrativa huvudstaden Putrajaya.

Sky-train ger smidiga förbindelser i den trafikintensiva staden.

Cyberjaya är Malaysias IT-centrum med Limkokwing University of Creative Technology och Multimedia University.

En återställd bergtäkt en dryg mil från Kuala Lumpur har förvandlats till Desa Parkcity, en vacker stad i fin natur med storstaden inom räckhåll. Den som efter pensionering vill dra sig tillbaka till ett lugnt område med vacker natur och behagligt klimat hittar ett gott alternativ på www.desaparkcity.com.

Tvillingsskyskrapan Petronas Twin Towers, invigd 1997, är 451 meter hög och har 88 våningar. Tornen är förbundna med varandra av «Himmelsbron» som ligger på högre höjd än någon annan förbindelse mellan byggnader. Den utgör en flyktväg om brand eller annan fara inträffar i ena tornet. Till tornen finns inget tillträde för allmänheten, men turister kan varje morgon köa för en begränsad mängd biljetter som ger tillträde till gångbron.

Stommen är huvudsakligen byggd av betong eftersom Malaysia inte har någon stor stålindustri. Betongen innehåller kisel för att öka hållfastheten och hålla för trycket av den massiva konstruktionen. Allt stål i byggnaden är svensktillverkat. I nedre delen finns ett exklusivt köpcentrum. Komplexet ägs av oljebolaget Petronas.

Restaurangen på 335 meters höjd ger en sagolik vy över staden. KL Tower är byggt på en hög kulle och tycks därför vara högre än tvillingtornet.

Utbildningar

Borrkort 1 och 2

Skaffa kunskaperna som krävs

BORRKORT 1 OCH 2

Utbildning för Borrkort 1 och 2 i enlighet med kursplan från RfSU, Rådet för sprängteknisk utbildning.

Möjlighet finns att anpassa utbildningen efter individuella behov och plats.

Gällande Borrkort 1, kontakta Stefan Persson.

Kursavgift

Borrkort 1: 10 000 kr exkl moms

Borrkort 2: 7 500 kr exkl moms

I avgiften ingår kurs, dokumentation, kursintyg, samt kaffe och luncher. Begränsat antal platser.

För information eller anmälan

Kontakta ansvarig kursledare Stefan Persson, tel 08-685 94 71, stefan.x.persson@sandvik.com

Kursdeltagare som behöver logi kan säga till vid anmälan så hjälper vi till med hotellbokning.

KURSDATUM 2011, BORRKORT 2

Minst fem års erfarenhet av praktisk bergborrning är ett krav.

Järfälla 22–24 mars

Sandvik Mining and Construction Sverige AB
Fakturavägen 1, Veddesta, 175 62 Järfälla

Svedala 11–13 maj

Sandvik SRP AB
Stationsplan, 233 81 Svedala

Umeå 31 augusti–2 september

Lokal meddelas senare.

Atlas Copco och Institute of Quarrying Malaysia

I Atlas Copcos regi träffade BEF representanter för Atlas Copco och The Institute of Quarrying Malaysia (IQM). Roland Netterlind berättade om BEF och Mustapha Mohd Lip, vice vd, Dep. of Minerals and Geosciences, Chen Nyet Lin, IQM och Nurul Huda bin Romli, Deputy Director, Mines and Quarry JMG, presenterade täktverksamheten i Malaysia och arbetet inom IQM. Intressanta diskussioner följde.

Längst till vänster Julian Reynolds, Atlas Copco Country Manager Malaysia, som presenterade Atlas verksamhet i Malaysia.

Bo Ronge redogör för de Skandinaviska bergarternas geologi och vad som bryts.

Atlas Copco arrangerade ett studiebesök vid Hansontäkten utanför Subang Jaya. Gooi Kai Leong, business manager Atlas Copco Malaysia, utbyter erfarenheter med Jörgen Härnqvist, försäljningsingenjör Atlas Copco Sweden.

Sandvik, Kuang Rock Production

Lastning i brant.

Sandvik visade verksamheten vid IJM-täkten Kuang Rock Production, 25 km nordväst om KL. Man borrar i egen regi med egen rigg, en Sandvik DP 1100. Den är snabb och effektiv för andrapallen på plan mark men förekommer nästan inte i Sverige där borrhningen sköts av underentreprenörer som behöver flexibla maskiner som även fungerar i oländig terräng.

Yngve Bredin konstaterar att borkronorna som används är 102 mm, alltså betydligt större än vad som är vanligt i Sverige. Men vibrationerna spelar mindre roll i detta område.

Pangkor Island med konferenser och föreläsningar

Bo Ronge föreläser om Malaysias geologi med sina granitbälten med mellanliggande sedimentdalgångar. Han gav också en översikt över vulkanism och jordbävningsområden i världen och konstaterade att Sverige är en ganska bra plats att bo på ur den synvinkeln. Även Malaysia ligger ganska skyddat.

Trots de vackra omgivningarna och de lockande baden pågick ett intensivt arbete kring BEF-relaterade frågor. Deltagarna greps av ämnet och glömde både tid och rum.

Middag vid stranden.

Varan på besök.

Hornbills, näshornsfåglar, njuter av solnedgången på Pangkor Island.

Snabbt sveper makaken en screwdriver innan den skyndar vidare och vittjar hotellgästernas obevakade tillhörigheter.

När BEFs odysse i Singapore och Malaysia närmar sig sitt slut håller Roland Netterlind fanan högt och förklarar Asien erövat av BEF.

God fångst.

BOMBSÄKERT!!!

VI ÄR EXPERTER på säker förvaring av explosiva varor, vapen och stöldbegärligt gods

INVESTERA FÖR FRAMTIDEN - INVESTERA I **GRADE 6**

MSV MOBILE SECURITY VAULT

MSV TRANSPORTABELT HÖGSÄKERHETSVALV är modulärt uppbyggt och storleken anpassas efter kundens behov.

MSV HÖGSÄKERHETSVALV kan levereras med en mängd olika lås-system, avancerade larmsystem och system för loggning av tillträde.

MSV HÖGSÄKERHETSDÖRRAR

MSV HÖGSÄKERHETSDÖRRAR levereras inklusive förstärkt specialkarm och låskista.

MSV HÖGSÄKERHETSDÖRRAR OCH VALV anpassas efter kundens önskemål och utrustas med 2-4st nyckelcylindrar eller 2 st kodlås. Nyckelcylindrar och kodlås går även att kombinera. Nyckelhål och vred täcks av en skyddskåpa.

KUNDANPASSADE SÄKERHETSBYGGNADER

CESIUM erbjuder även leveranser av förrådsbyggnader och arbetslokaler för tillgreppsskyddad hantering.

CESIUMs speciallösningar levereras med bibehållen hög standard och säkerhet, anpassade efter kundernas behov och önskemål.

Vi kan hjälpa till med olika finansieringslösningar som leasing, hyrköp eller avbetalning.

Alla CESIUMS Högsäkerhetsvalv och Dörrar uppfyller kraven i produktstandarden EN 1143-1:2005 i Grade VI.

CESIUM
Ljungvägen 37
641 39 Katrineholm
Sweden

Telefon: 0150-163 10
Telefax: 0150-505 42
E-mail: info@cesium.se
WWW.CESIUM.SE

CESIUM
CESIUM SWEDEN
INNOVATION COMPANY

Dagsläget Juni

Den första revisionsturnén är nu avslarad

Den externa revisorn för Auktoriserad Bergsprängare, Ingvar Bergh, har under tre veckor åkt runt och reviderat de första auktoriserade företagen. Det var företagen i norr och öster som fick besök av den före detta arbetsmiljöinspektören och totalt hanns 17 företag med.

Revisorn Ingvar Bergh

Under maj månad utfördes de första riktiga revisionerna på 17 av de 32 företag som i dagsläget är auktoriserade med fokus på företag i öster och norr. Under hösten kommer nästa revisionsturné då Ingvar beger sig väster och söderut. Trots ett komplicerat logistikschema och långa avstånd med bil avlöpte revisionerna enligt planering.

– I det stora taget gick det förvånansvärt smärtfritt. Det var riktigt kul även om det blev många timmar i bil, säger Ingvar.

Revisionsresultat

Resultatet av revisionerna håller nu på att gås igenom och varje företag kommer snart få protokollet med förslag på eventuella åtgärder. Generellt kan sägas att det ser bra ut, men att det finns en del brister främst gällande det admi-

nistrativa arbetet.

– De är otroligt ärliga och tillmötesgående, men det märks att det inte är något älsklingsområde det här med papper. Tiden rusar ifrån dem. När det blir tungt blir det lågt prioriterat. Många gånger var det de minsta företagen som hade bäst ordning på grejerna. Men det var inga allvarliga brister, sammanfattar Ingvar.

De företag som nu får anmärkning kommer att få chansen att rätta till detta och vid behov stöd av BEF. BEF har redan tagit fram mycket mallar och stödmaterial i och med auktorisationsarbetet, men många gånger behöver materialet företagsanpassas.

Revisionerna ger en bra vägledning vad företagen måste bli bättre på. Det är dessa revisioner som är beställarens trygghet, då de vet att företaget aktivt arbetar med

Den rullande auktorisationsbilen

Ordning och reda i förrådet

att förbättra sig och kan mista sin auktorisation ifall de inte uppfyller kraven.

Emelie Svensson

Auktoriserade Bergsprängare i dagsläget

Alingsås Sprängtjänst AB	Lisas Bergsprängning AB
Andersson & Rask Åkeri AB	Magnus Schakt AB
Andreasson Väg & Bygg AB	Markströms Dyk & Sprängteknik AB
Berg & Byggtjänst i Norberg AB	Nitro Entreprenad AB
Bergsprängaren Forsberg AB	Norrbottens Bergteknik AB
Bertil Almqvist	RG Bergkonsult AB
Bygg-Nator Bergsprängning AB	Skullman Bergsprängning
Björknäs Bergsprängning	Sprängarbeten i Trönedal AB
Ducimus Blasting AB	Sten-Gunnar Karlsson
Hallstahammars Sprängtjänst AB	Thorins Sprängnings AB
Hammarö Bergsprängning AB	Uddevalla Bergsprängning AB
Hildings Bergsprängning AB	Uppländska Bergborrnings AB
Hundprofil	Voglers Sverige AB
Hässlehult Sprängtjänst	Värnamo Sprängtjänst AB
Källgren & Söner AB	ÅG Sprängare AB
Lindbergs Sprängtjänst & Pyroteknik AB	Östervallskogs Allteknik AB

Not: Ytterligare 32 företag är på gång.

EXPLOSIVT PARTNERSKAP

MAXAM finns representerat i ett 20-tal europeiska länder med 27 fasta fabriker i 11 av dessa. Den sammanlagda försäljningsvolymen gör MAXAM till Europas största sprängämnesleverantör.

MAXAM erbjuder ett komplett sortiment av högkvalitativa sprängämnesprodukter kombinerat med bästa tänkbara tekniska support och teknisk utveckling med syfte att göra produkterna säkrare, effektivare och miljövänligare.

Utökad närvaro på marknaden med fler lager- och leveransplatser innebär snabbare och billigare transporter.

MAXAM
Sverige AB

MAXAM SVERIGE AB, Tel. 054-53 53 10, Fax 054-53 53 13
PI 8902, 653 46 Karlstad.

MAXAM SVERIGE AB, Tel. 0171-44 31 80, Fax 0171-44 32 75
Breds Skälby, 745 95 Enköping.

BEF delaktig i stipendium på Bergsskolan Filipstad

Sandvik har tillsammans med BEF och SBMI instiftat ett stipendium som delas ut till ”bäste” elev vid avgångsklassen på Berg- Anläggningsteknik vid Bergsskolan i Filipstad.

Femte stipendiet delades ut på examensdagen den 9 juni av skolans t.f.rektor **Björn Hellqvist**. Stipendiat blev **Pär Persson**.

Pär som är 29 år betecknar sig själv som en teknikintresserad generalist som gillar att sätta mål och överträffa dem. Pär har en examen i sociologi från Karlstad universitet i botten och exjobbet som handlar om att förbättra de tekniska manualerna för sänkborrhammare har han gjort hos Atlas Copco.

Hjärtligt Grattis tillönskar BEF

Från höger: Rektor Björn Hellqvist

Årets Bergsprängarstudenter

Se artikel under maskinexpo sid 24-25.

BEF stipendiet till Nackademin ny tradition

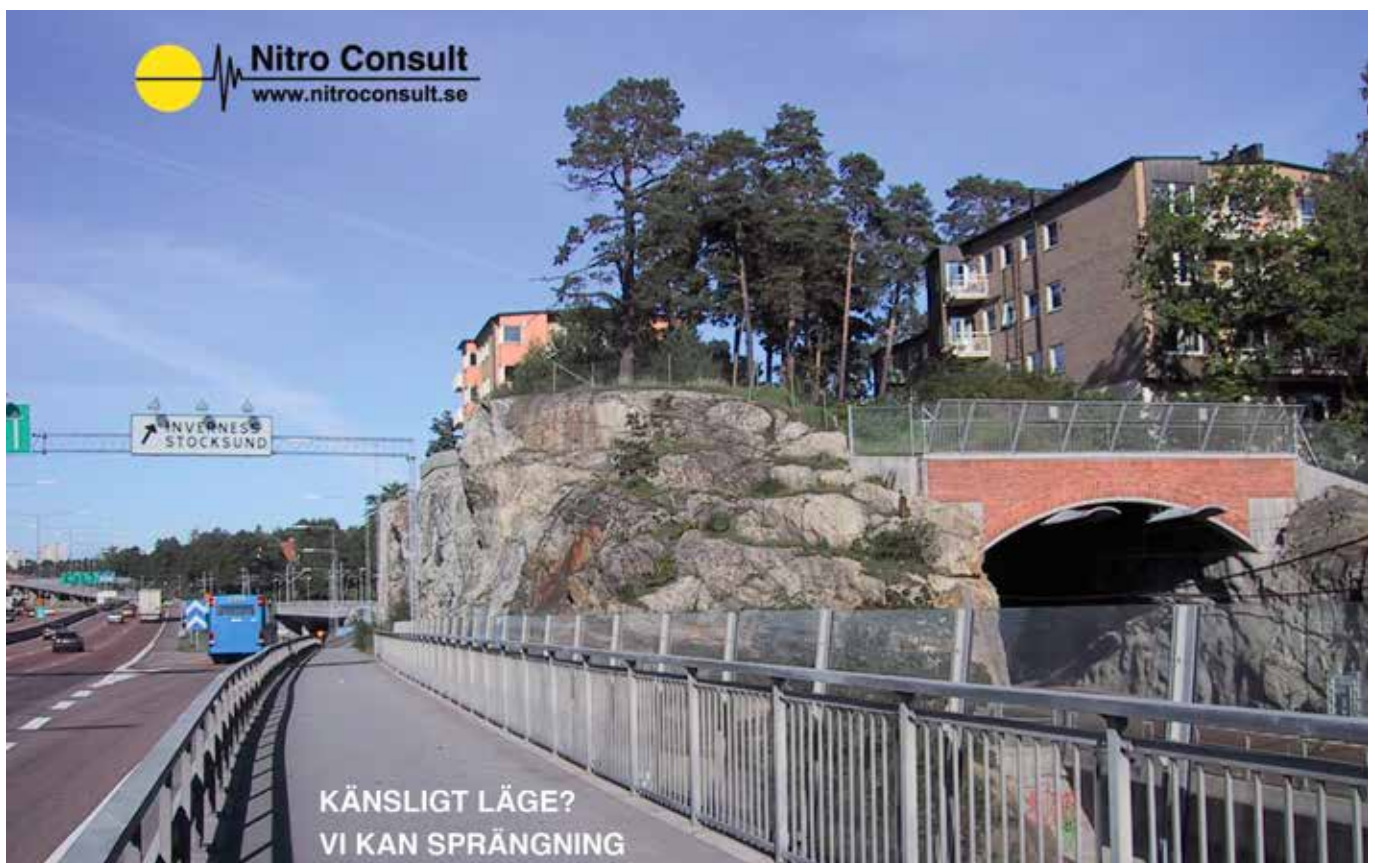
I sin ambition att göra PR för bergsprängareyrket och attrahera fler ungdomar till studier utökade BEF sina stipendiumåtagande förra året även till NACKADEMIN. Det är bästa elev inom programmet VÄG och BERG en avancerad Ky-utbildning som tilldelas stipendiet.

PS: BEF är sedan två år representerade i Nackademin:s ledningsgrupp.

Stipendiat 2011 blev Andreas Olsson, stort grattis.

NACKADEMIN
YRKESHÖGSKOLA

Robert Sundberg ny nationell servicechef på Atlas Copco CMT Sweden AB

Robert Sundberg är ny nationell servicechef på Atlas Copco CMT Sweden AB.

”Robert har en gedigen erfarenhet av att leda och utveckla serviceorganisationer. Med sitt branschkunskande och sitt stora engagemang, vet jag att Robert kommer att vara en stor tillgång både för oss och våra kunder”, hälsar Markku Teräsvasara, vd för Atlas Copco CMT Sweden AB.

Nitro Consult söker en Regionchef i Stockholm

Nitro Consult AB är ett helägt dotterbolag till världskoncernen Orica Mining Services.

Nitro Consult är i denna koncern ett oberoende konsultbolag med tjänster inom berg- spräng- och vibrationsteknik som projektering, byggledning, vibrationskontroll, besiktningar mm. I Stockholm arbetar vi med flera stora uppdrag inom bygg och infrastruktur som t.ex. Norra Länken och Citybanan. Se även vår hemsida www.nitroconsult.se.

Till huvudkontoret i Stockholm söker vi nu en ny regionchef då vår nuvarande går mot nya uppgifter inom Orica-koncernen från den 1 september.

Bra kontakter med branschen, god teknisk och ekonomisk utbildning, social förmåga samt känsla för personalansvar är värdefulla kompetenser.

Är du intresserad och önskar ytterligare upplysningar kan du vända dig direkt till vår VD Donald Jonson 08-681 43 00 eller mobil 0708-81 40 00.

Vi välkomnar din ansökan senast den 30 juni och den kan skickas på mail till VD Donald Jonson på Nitro Consult donald.jonson@nitroconsult eller på adress Box 32058, 126 11 Stockholm.

Bergsprängning på Facebook

Nu har BEF tagit steget ut i cyberrymden på riktigt för att komma ännu ett steg närmare våra medlemmar. Facebook är idag världens största community, så det är klart det måste finnas en naturlig samlingspunkt för alla bergsprängare. BEF har därför en egen sida dit alla som har Facebook kan gå och mingla, diskutera bergsprängning och träffa kollegor inom branschen. Sök på Bergsprängnings Entreprenörernas Förening eller gå in på www.facebook.com/sprangning och tryck sedan på

gilla-knappen så kommer ni ha kommentarer osv. *Varmt välkomna!* möjlighet att själva skriva inlägg,

NYA MEDLEMMAR

Svensk Maskinborrning AB – *Varmt välkommen!* Kullers AB – *Varmt välkommen!*

PARTNERS

Abesiktning Väst AB, Atlas Copco CMT Sweden AB, Bergknallen Konsult AB, Bergutbildarna AB, Bjerking AB, Borr & Sond Kvalitetssäkring AB, Cesium AB, CME AB, EPC – Sverige AB, Farligt Gods Hjälp, Forcit Sweden AB, Frölanders, Global Drilling AB, Gruvteknik AB, Hundprofil, JEHANDER, KCEM AB, KRUTHANSSON AB, MAXAM, Metron Miljökonsult AB, Migmatit Geologisk konsultbyrå AB, Nitro Consult AB, NORAB AB, ORICA, RUBA GUMMI AB, Sandvik Mining and Construction AB, Sprängkonsult AB, Transtronic AB, Tyréns AB, Yara International AB.

VISA ERT MEDLEMSKAP – Ger konkurrensfördelar

En undersökning visar att både proffs beställare och privatkunder ser en stor fördel i att en entreprenör/ hantverkare är medlem i en branschförening.

Därför våga synas. Visa BEF – loggan på brevpapper, fakturor, anbud, maskiner, hemsida m.m.

Behöver ni dekaler, digitala loggor, råd eller praktisk hjälp. Ring kontoret så ordnar vi det.

Köp flaggor – profilerar BEF

Nu har äntligen de nya flaggorna kommit, denna gång med en auktorisationslogga. Det hjälper till att profilera BEF och Auktoriserad Bergsprängare. Använd den flitigt vid postning inför sprängning. Se gärna vad AFS 2007:1 Sprängarbete skriver i 37 § om utrymning, bevakning och initiering.

Flaggorna säljs till självkostnadspris á 160 kr styck exkl moms. Maila beställningen till emelie@bef.nu eller ring kontoret 08-36 36 14.

ID-06 som medlemsförmån – Direktlänk från hemsidan

ID06 – Obligatorisk ID- och närvaroredovisning på byggarbetsplatsen

BEF erbjuder nu medlemsföretagen ID 06. På korten kommer förutom namn och företagsuppgifter finnas möjlighet till ytterligare info, exempelvis spräng och borrhkort.

Se utsänd detaljerad information eller Ring PASCARD direkt.

På telefon 08-685 45 60 uppge avtal BEF 0801.

Det finns också en direktlänk till PASCARDs ansökningsblanketter från vår hemsida/medlemmar.

Bergsprängarnas försäkringslösning

En ny försäkringslösning genom BRIM med If som försäkringsgivare är nu klar. Grunden i hela upplägget är skadeförebyggande arbete med snabb feedback från skador och incidenter. Ett *skaderåd* med representanter från BRIM, If och BEF handlägger rutiner kring försäkringen samt diskuterar villkor och principiellt viktiga fall. Skaderådet tar också upp fall där parterna (försäkringsgivare – försäkringstagare) är oeniga.

Kan vi få merparten av medlemmarna att teckna denna försäkring kommer vi få ytterligare premiesänkning. En annan fördel är att vi genom denna försäkring också kan erbjuda privatkunder som inte lyckats ordna en s.k. Byggherreförsäkring en sådan. En bra konkurrensfördel.

Utförlig information har sänts

till alla medlemmar. BRIM kommer också att kontakta samtliga medlemmar som ännu inte tecknat denna försäkring.

Betänk också att denna försäkringslösning inte bara är skräddarsydd för vår bransch utan också en långsiktig lösning för att slippa stå utan försäkring då försäkringsbranschen beslutar sig för att inte försäkra vår typ av verksamhet (det har hänt förr). Därför välj Brim i första hand. Att kombinera bästa alternativ med solidaritet mot branschkollegor kan inte vara fel.

För ytterligare information kontakta Emelie Ehnage BRIM (08-441 89 78), Veronica Kvist BRIM (08-441 89 84) eller BEF:s kontor.

Brim
BYGGINDUSTRIELL RISKMANAGEMENT

Ännu ej medlem – tänk till

BEF är den enda organisation som arbetar med målsättningen

att förbättra villkoren för bergsprängningsentreprenörer. Vi gör det med upplysning/lobbning och utbildning samt i samverkan med övriga intresseorganisationer inom branschen. Föreningen arbetar såväl med "kortsiktiga" frågor och förmåner som långsiktiga frågor som ytterst rör vår överlevnad. Ett medlemskap ger stora möjligheter att påverka vår framtid något som både får ses som en stor möjlighet

och kanske också en skyldighet mot nästa generations bergsprängare.

Därför; Stå inte utanför, ta en del av ansvaret, ansök om medlemskap i BEF.

*BEF behöver Dig
– Du behöver BEF*

KALENDER

BEF 10 år 2011

BEF kommer under 2011 att på olika sätt uppmärksamma att föreningen är inne på sitt tionde år.

Det blir bland annat genom lite extra glans kring våra ordinarie evenemang; Bergsprängardagar-

na, Årets Bergentreprenör, Föreningsstämman, Maskinexpo men även några andra evenemang.

BEFs rådgivare

Har du problem eller frågor inom teknik, ekonomi, juridik, arbetsrätt, utbildning, lagar/förordningar osv. så är du välkommen att kontakta oss genom att ringa 08- 36 36 14 eller maila info@bef.nu.

Vi kanske inte har svaret direkt men tar fram det och kommer tillbaka eller sänder dig vidare till någon av våra duktiga rådgivare. Som medlem har du rätt till kortare rådgivning gratis av våra rådgivare som tillhör de ledande inom respektive område.

Geoteknik

Bo Ronge, Migmatit Geologisk Konsultbyrå AB. Tel: 070-582 13 95. Mail:

ronge.migmatit@carlsborg.net

BEF har avtal med Bo Ronge, en av landets främsta geologer, om medlemservice i frågor angående teknisk

geologi.

Entreprenadjuridik – Allmän Juridik

Magnus Wollsen, Foyen & Co. Tel: 08-506 184 26 Mail: Magnus.Wollsen@foyen.se

BEF har avtal med advokatfirman Foyen & Co angående medlems-service inom entreprenadjuridik, affärsjuridik och

skattefrågor. Vår kontaktperson är Magnus Wollsen med stor erfarenhet från bygg- och anläggningsbranschen med klienter ifrån UE-leden.

Hålinmätning

Bergknallen Konsult AB
Tel: 070- 277 67 87
Borr & Sond Kvalitets-säkring AB
Tel: 073-705 42 72

De två första hålråderna på pallar över tio meter ska hålinmätas. För information om hålinmätning med kvalitet rekommenderar BEF ovanstående partners.

ADR-transporter, Förvaring av explosiva ämnen, Säkerhetsrådgivare

Michael Hermansson, Bergutbildarna AB
Tel: 08-540 600 60

Mail: michael@bergutbildarna.se

Michael är en av landets främsta utbildare inom bergsprängning och har koll på det mesta. Kontakta

honom vid frågor som rör ADR-bestämmelser. Michael är även säkerhetsrådgivare som krävs vid transporter över 1000 riskpoäng. Michael ger även rådgivning kring de nya bestämmelserna gällande förvaring.

EXII/III-fordon, Säkerhetsrådgivare

Per Wilny, Farligt Gods Hjälpen AB. Tel: 070-547 30 40.

Mail: pelle@fgh.nu.

Per har mästerlig koll på transporter och fordon. Vid transport- och fordonfrågor ger Per svar. Han är även säkerhetsrådgivare som krävs vid transporter över 1000 riskpoäng.

Arbetsmiljö

Teknisk kringborrning och

Stig Adolfsson

Tel: 070-382 42 01

Stig har ett förflutet på arbetsmiljöverket där han bland annat skrivit afsarna Sprängarbete och Berg- och Gruvarbete och är därmed expert på vad lagen säger och hur man praktiskt tillämpar den.

Arbetsmiljö

Psykosocial

Mia Weeius,

Samia

Tel: 073-034 42 00

Box 614, 175 26 Järfälla

(Ynglingavägen 1-3)

Tel: 08-36 36 14,

Fax: 08-580 121 50

Mail: info@bef.nu

Webb: www.bef.nu

Sommaren är kort

Hur den blir vädermässigt kan ingen styra över. Däremot kan vi i viss grad styra över hur vi nyttjar sommaren. Visst är det lite kluvet, på våra breddgrader är sommarhalvåret bästa byggtiden och det är då vi också ska ha semester. Med dagens pressade byggtider stänger man inte heller alla byggen och det är vanligt att anläggarna (dit vi sprängare hör) får jobba på byggsemestern så att husbyggarna kan starta upp då man kommer tillbaka.

Men även en bergsprängare måste unna sig lite semester, för sin egen skull och inte minst för familjens.

Försök tänka på det.

**Och så den traditionella repri-
sen som på ett suveränt sätt
fångar den svenska somma-
ren.**

Sommaren är kort

Det mesta regnar bort

Men nu är den här

Så ta för dig

Solen skiner idag

Hösten kommer snart

Det går med vindens fart

Så lyssna på mig

Solen skiner kanske bara idag...

(Tomas Ledin)

Så trots en kanske tuff spräng-
marknad försök finna lite tid att
ta för er. Det behöver ni - och
familjen.

NYHETSBLADET FÖR BEF-MEDLEMMAR OCH BRANSCHINTRESSENTER

Utgivare

Bergsprängningsentreprenörerna
i Sverige Ekonomiska förening,
BEF.

Adress

Box 614
175 26 Järfälla
(Ynglingavägen 1-3)
Telefon 08-363614
Fax 08-580 12150
Mail: info@bef.nu
webb: www.bef.nu

Redaktör

Emelie Svensson
emelie@bef.nu

Ansvarig utgivare

Roland Netterlind
roland@bef.nu

Prenumeration

Tidningen finanseras av BEF och
annonsintäkter. De som önskar ett
exemplar, maila till BEF.

Annonser

En annons i BEF-Nytt läses av mer
än tusen beslutsfattare inom berg-
sprängningsbranschen.
För information och bokning, kon-
takta BEF enligt ovan.

Original

Lisagraf AB

Tryck

Modintryckoffset AB

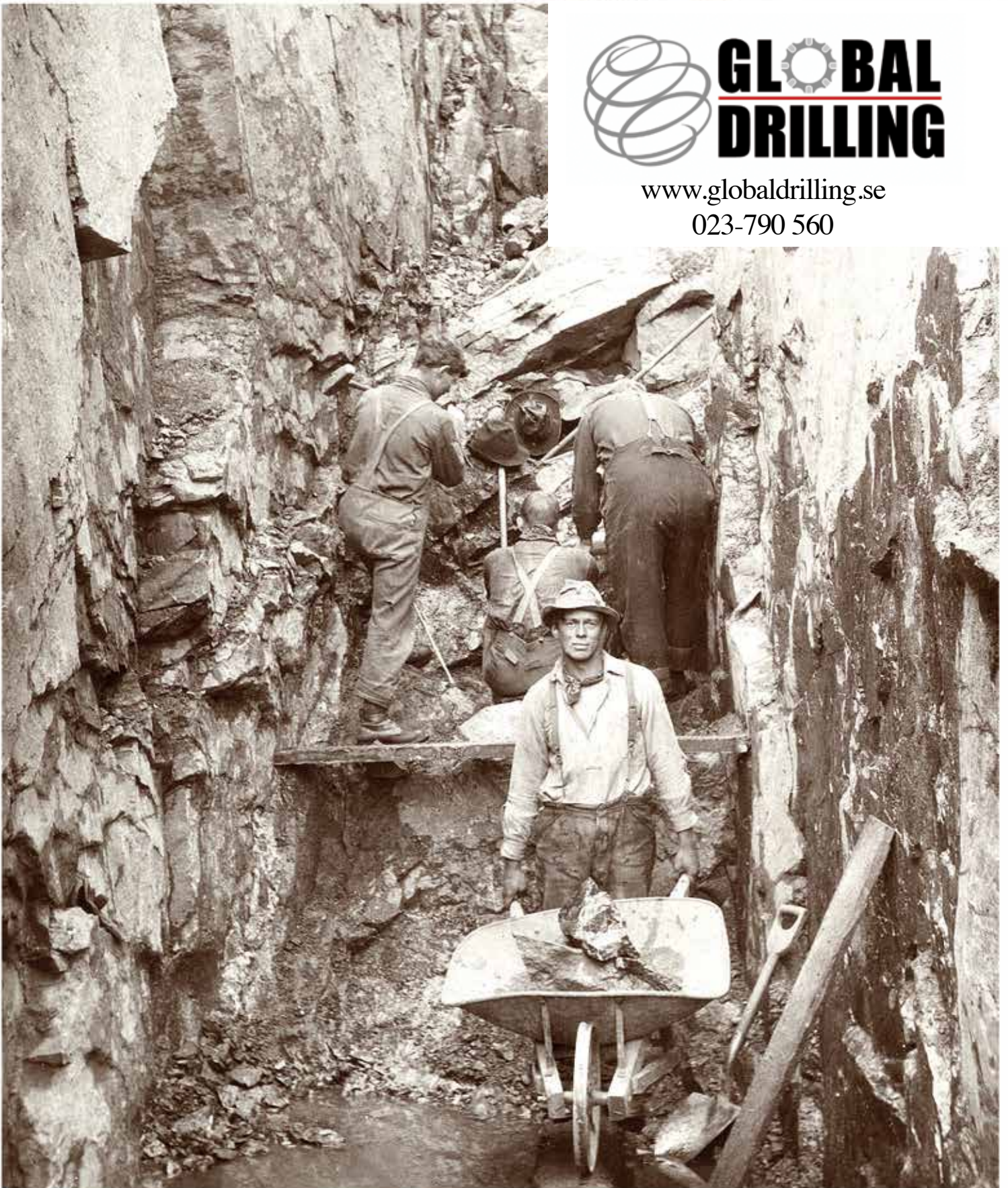
**Citera gärna BEF-Nytt, men
källa ska anges.**

ISSN 2000-9161

www.globaldrilling.se
023-790 560

**Vi vet värdet
på en krona.**

Global Drilling
Zettergrensväg 8
SE-791 77 Falun

Tel: 023-790 560

Mejl: info@globaldrilling.se

Kvalitetsstämpel

Bergsprängnings Entreprenörernas Förening

Bergsprängningen omgärdas med flera lagar, regler och förordningar än någon annan del av byggsektorn och det med rätta. Misstag som okunnighet och slarv kan få förödande konsekvenser.

Genombranschorganisationen **BergsprängningsEntreprenörernas Förening** supportras och utbildas medlemsföretagen (ca 100 st som står för 85% av ovanjordssprängningen i Sverige) inom säkerhet, lagar

och förordningar, teknisk utveckling, Kvalitet & Miljö.

Medlemsföretagen förbinder sig att följa föreningens riktlinjer inom dessa områden vilket ger trygghet för våra beställare.

Våra medlemmar

Södra Sverige

Bergbolaget i Götaland AB Nässjö 070-626 30 86
Bertil Almqvist Mjölby 070-688 41 66
Hasslö Spräng & Markarbeten Hasslö 073-372 38 30
Huskvarna Terrängtjänst Huskvarna 070-531 21 40
Hässlehult Sprängtjänst Glimåkra 070-577 23 57
KB Stranda Sprängtjänst Mönsterås 070-580 45 95
Kalvsjöholmsbolaget AB Kalv 0325-511 55
Källgren & Söner AB Eksjö 070-509 89 25
Liljegrens Entreprenad AB Konga 070-650 72 67
MJ Anläggning AB Ryd 070-511 09 00
Natzéns Sprängtjänst AB Gnosjö 070-834 68 20
P-O's Sprängtjänst & Söner AB Norrholm 076-133 88 20
Skåne Sprängtjänst Höör 070-424 65 70
Thorns Spräng & Betong HB Virserum 0495-302 05
Voglers Sverige AB Lidköping 0510-860 80
Värnamo Sprängtjänst AB Gnosjö 070-569 02 50

Mellan Sverige

Anderson & Rask Åkeri AB Hofors 0290-296 00
Anders Söderqvist Norrtälje 070-818 22 82
Berg & Byggtjänst i Norberg AB Norberg 0223-217 30
Bergsprängaren Forsberg AB Nyköping 070-630 79 31
Björknäs Bergsprängning Gräsmark 070-232 08 80
C-H Bergqvist Mariestad 070-572 38 41
Hallstahammars Sprängtjänst AB Hallstahammar 0220-124 30
Hammarö Bergsprängning Skoghall 070-379 71 79
Hummelsta Schakt & Sprängning AB Enköping 0171-446 135
Liljeholms Bergsprängning AB Eskilstuna 070-212 18 58
Magnusson & Petterson AB Lindesberg 070-331 35 25
Mases Spräng & Mark AB Rättvik 070-584 17 42
Robbans Last & Trucktjänst AB Söderköping 070-911 75 75
Roslagens Bergteknik AB Norrtälje 070-336 68 16
Spräng & Mätkonsult i Nora AB Nora 0587-136 41
Sten & Betong Teknik i Katrineholm 070-867 01 53
Sten-Gunnar Karlsson Ringarum 070-523 10 47
SW-Sprängtjänst Örbyhus 070-854 01 86
Uppländska Bergborrnings AB Norrtälje 0176-766 40
Öregrunds Bergsprängningstjänst Öregrund 073-655 03 57
Östervallskogs Allteknik AB Töcksfors 070-516 00 64

Stockholmsområdet

Berg och Anläggning i Stuvsta AB Huddinge 070-712 32 22
Bergsprängning Leif Larsson AB Stockholm 08-647 46 40
Bladhs Sprängservice AB Ösma 070-508 11 13
Bygg-Nator Bergsprängning AB Skogås 0176-766 40
C. Skönerud Bergarbeten AB Huddinge 073-316 99 98
ENJIS Bergsprängning AB Åkersberga 070-226 47 72
Frentab Entreprenad & Söner AB Gustavsberg 08-570 260 90
Färentuna Bergsprängning AB Färentuna 070-812 73 74

Hegglöv Transport&Entreprenad Färentuna 070-834 13 41
Ingarö Bergsprängning AB Ingarö 070-883 36 65
Magnus Schakt AB Saltsjö-Boo 070-729 43 68
Markströms Dyk & Sprängteknik AB Rönninge 070-291 65 69
RG Bergkonsult AB Värmdö 070-999 42 49
Skullman Bergsprängning Färentuna 070-862 33 12
Sprängkraft på Ljusterö Ljusterö 070-740 20 24
Stålnacke Entreprenad Stockholm 070-819 66 88
YB Sprängtjänst AB Saltsjö-Boo 070-931 41 64
Åkersberga Bergsprängning AB Åkersberga 070-491 13 11

Västra Sverige

Alingsås Sprängtjänst AB Alingsås 070-333 33 14
Andreasson Väg & Bygg AB Angered 070-372 25 95
Christer Blooms Bergsprängning AB Uddevalla 070-319 11 14
Ducimus Blasting AB Sjömarken 070-403 06 01
Hildings Bergsprängning AB Gånghester 033-25 61 35
Klas Myremark Bergsprängning Jörlanda 070-312 86 22
Lisa's Bergsprängning AB Långås 070-593 12 79
Nitro Entreprenad AB Göteborg 070-233 56 60
Roger Sprängare Brälanda 070-655 38 79
Svensk Maskinborrning AB Trollhättan 070-384 47 42
Thorins Sprängnings AB Onsala 070-572 86 00
Uddevalla Bergsprängning AB Uddevalla 070-557 02 20
Öxabäcks Maskinstation AB Öxabäck 070-329 29 40

Norra Sverige

Bysses Bergsprängning Ramsle 070-370 45 18
Emils Bergentreprenad AB Järvsö 070-699 28 38
GS Maskintjänst Hammarstrand 070-363 56 30
Kalle Sprängare Bergsjö 070-668 67 18
Kullers AB Ljusdal 070-520 09 13
Lindbergs Sprängtjänst & Pyroteknik AB Örnsköldsvik 070-211 31 55
Modens Bergsprängning AB Kovland 070-553 70 01
NCC Roads Sverige Nord AB Umeå 090-16 80 11
Norrbottnens Bergteknik AB Älvsbyn 070-625 02 36
Pite Berg AB Piteå 0911-137 25
Sollefteå Sprängtjänst AB Sollefteå 0620-163 50
Sprängarbeten i Trönedal AB Söderhamn 070-602 52 35
Stens Bergborrnings AB Forsa 070-372 99 77
SVEVIA AB Umeå 08-404 10 00
Wallbergs Åkeri AB Ljusdal 0651-147 09
Västjämtdlands Sprängtjänst AB Undersåker 073-982 63 52
Å.G. Sprängare AB Robertsfors 070-555 24 89

Utland

Bergsprängaren Bo Jansén Jomala-Åland +35-8-405536123
Gulf Rock Group of Companies Sharjah U.A.E +971-6-5311195
Van Oord Rotterdam Netherlands +31-104478444
Voglers Eesti Ou Kunda +37-25145702

Aktivt stödande partners

Abesiktning Väst AB, Atlas Copco CMT Sweden AB, Bergknallen Konsult AB, Bergutbildarna AB, Bjerking AB, Borr & Sond Kvalitetssäkring AB, Cesium AB, CME AB, EPC – Sverige AB, Farligt Gods Hjälpen, Forcitt Sweden AB, Frölanders, Global Drilling AB, Gruvteknik AB, Hundprofil, JEHANDER, KCEM AB, KRUTHANSSON AB, MAXAM, Metron Miljökonsult AB, Migmatit Geologisk konsultbyrå AB, Nitro Consult AB, NORAB AB, ORICA, RUBA GUMMI AB, Sandvik Mining and Construction AB, Sprängkonsult AB, Transtronic AB, Tyréns AB, Yara International AB

Säkerhet

Kvalitet

Miljö

www.bef.nu

BEF – det är vi som försätter berg

